The Latvian Newspaper for Canada and U. S. A.

Published twice weekly by the Latvian Relief Society of Canada „Daugavas Vanagi".
Editor-in-Chief: ALEKSANDRS KUNDRATS.
Editorial and Business Office: 123 Huron St. Toronto, Ontario, Canada.
Telephones: EM 8-0792, EM 8-3239.
United States Editorial Offices:
New York: Editor — V. IRBE, 87 Ellwood St., New York 40, N. Y., USA.
Telephone LOrraine 7-6470.
Chicago: Editor — K. KEZBERS, 2727 Milwaukee Ave., Chicago 47, Ill., USA.

SATURDAY, DECEMBER 8, 1962.

LATVIJA
AMERIKĀ

Nr. 97. SESTDIEN, 1962. GADA 8. DECEMBRĪ 12. GADS

„AUTHORIZED AS SECOND CLASS MAIL BY THE POST OFFICE DEPARTMENT, OTTAWA, AND FOR PAYMENT OF POSTAGE IN CASH".

Latviešu laikraksts Amerikā

Iznāk divas reizes nedēļā — trešdienās un sestdienās. Izdevējs — Latviešu aprūpes biedrība Kanadā „Daugavas Vanagi".
REDAKTORS: ALEKSANDRS KUNDRATS
Redakcija un kantoris: 123 Huron Street Toronto, Ontario, Canada. Telefoni: redakcijas — EM 8-3239, kantorim — EM 8-0792 vakaros tālrunis — 766-2001.
Ņujorkas redakcijas vadītājs red. V. IRBE, 87 Ellwood St., New York 40, N. Y., USA. Tālrunis LOrraine 7-6470.
Čikagas redakcijas vadītājs red. K. KEZBERS 2727 N. Milwaukee Ave., Chicago 47, Ill., USA. Tālruņi: DI 2-2324, BR 8-8681.

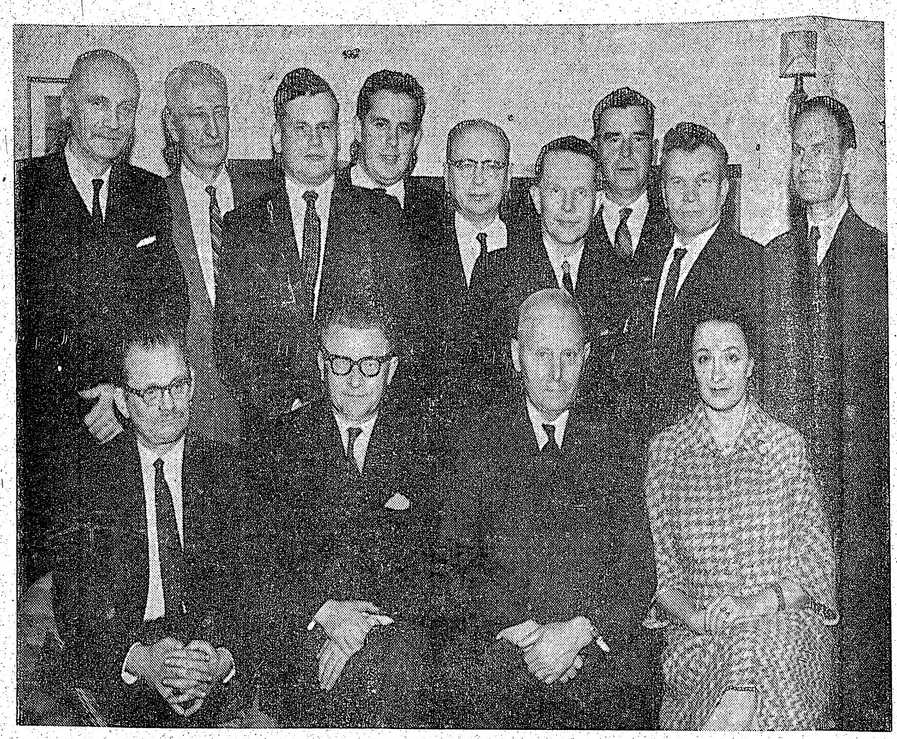

DV centrālās valdes pr-dis pulkv. V. Janums Toronto apmeklējuma laikā piedalījās ārkārtējā LNAK valdes sēdē. Uzņēmumā 1. rindā no kreisās: V. Upeslācis, LNAK pr-dis J. Niedra, pulkv. V. Janums, V. Toma. 2. r.: A. Rožkalns, J. Grīslis, G Liepiņš, T. Kronbergs, V. Tannis, A. Rāviņš, V. Uiska, J. Grodnis un J. Mežaks. Foto JAK.

Ulbrichts kļūst lēnāks

PADOMJU SAVIENĪBA NETUR AUSTRUMVĀCIJAI DOTOS SOLĪJUMUS. ATSEVIŠĶAIS MIERA LĪGUMS VAIRS NETIEK CILĀTS. AMERIKĀŅI UN KRIEVI VIENOJAS IZPLATĪJUMA IZMANTOŠANĀ. BRUŅOTO SPĒKU UZTURĒŠANA IZTUKŠO APVIENOTO NĀCIJU KASI. KUBA MEKLĒ SAIMNIECISKU PALĪDZĪBU KOMŪNISTU PASAULĒ.

Nesenā Austrumvācijas komūnistu partijas vadītāja Valtera Ulbrichta vizite Maskavā atsevišķu miera līgumu ar Pad. Savienību tomēr neatnesa. Kā tagad var vērot no notikumiem Austrumvācijā, Chruščevs vairs ne tikai kā nerunā par solīto miera līgumu, bet ar savu izturēšanos pret Pankovas valdību pamatīgi atvēsinājis Kubas krizes laikā sakarsušās vācu komūnistu galvas.

Austrumvācijas komūnistiem par lielu sašutumu Chruščevs pagaidām nolēmis notikumus Berlīnē nesteidzināt, un tādiem Rietumu militāro garnizonu padzīt gribētājiem kā Ulbrichtam neatliek nekas cits, kā lēkt pēc Maskavas meldijas.

Notikumi rāda, ka Chruščevs Padomju Savienības komūnistu partijas centrālkomitejā runājis taisnību, sacīdams, ka pašreizējā aukstā kaŗa posmā Maskava par iniciātīvu necīnās.

Kopš atkāpšanās Kubā Pad. Savienības izturēšanās uz starptautiskās politikas skatuves bijusi neparasti lēna un labprātīga. No Kubas tika izvāktas ofensīvās raķetes; sākusies padomju bumbvedēju izvākšana; Maskava nolēmusi nepretoties U Tanta kandidātūrai Apvienoto Nāciju ģenerālsekretāra amatam. Un tagad Chruščevam aizmirsies pat atsevišķais miera līgums ar Austrumvāciju un Rietumberlīnes demilitarizācija.

Pad. Savienības miermīlīgā koeksistence ar Rietumiem atnāca tik strauji, ka to, tāpat kā tās sekas, pagaidām vēl ir grūti aptvert. Tāpat grūti pasacīt, cik tālu padomju politiku iespaido bailes no atomkaŗa, cik tālu domstarpības ar komūnistu Ķīnu un cik tālu mūžīgās saimnieciskās grūtības pašu mājās.

Valtera Ulbrichta 27. oktobŗa runa nekad netika publicēta. Tā gluži vienkārši netika cauri Maskavas cenzūrai. Minētā runā, nedēļu pirms Pad. Savienības piekāpšanās Kubā, Ulbrichts kareivīgā toni katēgoriski pieprasīja sabiedroto bruņoto spēku izvākšanu no Rietumberlīnes. Ulbrichts pat pastāstīja, kas notiks, ja sabiedrotie nepaklausīs. Salīdzinot šo runu ar Ulbrichta pagājušā svētdienā sacīto, var tikai konstatēt, ka viena mēneša laikā notikušas lielas pārmaiņas. Tagad Chruščevs grib, lai Austrumvācijas komūnisti runā par kompromisiem ar Rietumiem, par politisku un saimniecisku konferenci ar Bonnas valdību, par miermīlīgu koeksistenci un eventuālu Vācijas jautājuma atrisināšanu.

MIERMĪLĪGI PLĀNI IZPLATĪJUMAM

Sav. Valstu un Pad. Savienības vienošanās jebkuŗā jautājumā ir liels un neparasts notikums. Bet par tādu tagad ziņo no Apvienotām Nācijām Ņujorkā. Abas minētās lielvalstis panākušas formālu vienošanos sadarboties izplatījuma izmantošanā miermīlīgiem nolūkiem. Tas, protams, nenozīmē, ka tiks pārtraukta sacensība starpplanētu telpas iekaŗošanai. Tā turpināsies. Sadarbošanās notiks tīri zinātniskā plāksnē — laika apstākļu novērošanā, lietojot mākslīgos zemes satelītus zemes magnetiskās joslas pētīšanā un dažādos sazināšanās jautājumos.

Pamati Sav. Valstu un Padomju Savienības zinātnieku sadarbībai starpplanētu telpā tika likti jau šī gada 8. jūnijā Ženēvā, trīs mēnešus pirms Apvienoto Nāciju rudens sesijas sākuma. Politiskā komitejā par to runāts gandrīz nepārtraukti, līdz, beidzot, vienošanās tomēr panākta. Kādā citā jautājumā, kas gan daudz aktīvāk tiek cilāts Ženēvā nekā Ņujorkā, cerības uz vienošanos var mērīt gaismas gadiem. Šai gadījumā runa iet par atomieroču mēģinājumu pārtraukšanu un pārtraukuma pārraudzību. Sav. Valstu delegācijas vadītājs Dīns sagaida, ka Padomju Savienība atomieroču mēģinājumu jautājumu paredzējusi apiet ar savu raksturīgo viltību. Jau vistuvākā nākotnē Chručevs paziņos, ka Pad. Savienība labprātīgi pārtraukusi atomieroču mēģinājumus, un sagaida, ka Sav. Valstis un Anglija darīs to pašu. Pasaules domāšanas priekšā Rietumiem būtu ļoti neērti turpināt mēģinājumus, kamēr Pad. Savienība to solījusies vairs nedarīt. Tā kā padomju mēģinājumu pārtraukšana notiks labprātīgi un brīvprātīgi, tad pārraudzības jautājums nepacelsies. Rezultātā krievi visā klusībā atkal varēs mierīgi gatavoties jaunai mēģinājumu sērijai, kas sāksies tiklīdz Maskavai tas būs izdevīgi.

1961. gada septembrī, neitrālo valstu valdību galvu konferences sākuma dienā Belgradē, Padomju Savienība vienkārši pārvilka svītru atomieroču mēģinājumu pārtraukumam un sāka spridzināt. Ar īsākiem vai garākiem klusuma starplaikiem tas turpinājies līdz šai dienai.

APVIENOTĀM NĀCIJĀM TRŪKST LĪDZEKĻU

Apvienoto Nāciju militārās operācijas Kongo un Vidējos Austrumos izmaksā tik ārkārtīgi dārgi, ka tās pilnīgi iztukšojušas starptautiskās organizācijas kasi. Lai minētos apgabalos darbība nebūtu jāpārtrauc vai jāsamazina, Brazilija izstrādājusi pārējo Latīņu Amerikas republiku atbalstītu plānu, prasot nodevu palielināšanu drošības padomes piecām pastāvīgām valstīm — Sav .Valstīm, Anglijai, Francijai ,nacionālistu Ķīnai un Pad. Savienībai.

Nav grūti pareģot, ka no Dienvidamerikas plāna nekas neizņāks. Pad. Savienība vēl līdz šim nav devusi absolūti neviena santīma Apvienoto Nāciju darbībai kā Kongo, tā Vidējos Austrumos. Francija tikpat katēgoriski liedzas atbalstīt starptautiskās organizācijas centienus arabu pasaulē. Viss finanču stāvoklis smagums gulstas uz Sav. Valstu pleciem.

Jau pagājušā gadā Apvienoto Nāciju kase bija tik tālu iztukšota, ka budžeta komitejai neatlika nekas cits, kā sākt pārdot Apvienoto Nāciju obligācijas. Līdz šim tās pārdotas jau vairāk kā 100 milj. dolaru vērtībā. Bet tas ir tikai pagaidu glābiņš. Tikmēr, kamēr daļa valstu turpinās kavēties ar savu finančālo pienākumu pildīšanu, Apvienoto Nāciju naudas grūtības neatrisināsies.

KUBAS SAIMNIECISKĀ MISIJA CEĻĀ UZ MASKAVU

Komūnistu Kubas grimstošai saimniecībai nepieciešami jauni krediti. Dolaru un mārciņu pasaulē visas durvis aizvērušās, tā ka Kastro var cerēt vienīgi uz saviem šaubīgiem draugiem komūnistu bloka valstīs.

Šīs nedēļas vidū no Havanas uz Prāgu, un vēlāk uz Maskavu, izlidoja Kubas saimniecības delegācija. 1962. gada cukura raža Kubas galvenais ienākumu avots, nebija pietiekama, lai samaksātu komūnistu bloka valstīm par saņemto pārtiku, mašīneriju, degvielām u. t. t. Sagaida, ka arī 1963. gada raža būs krietni zemāka par paredzēto. Rezultātā, dzīvības izvilkšanai Kubai nepieciešami jauni krediti. Un, kā jau minēts, uz tādiem Kastro var cerēt vienīgi tai pasaulē, kuŗai viņš pārdevis savu dvēseli.

Kopš tirdzniecības pārtraukšanas ar Sav. Valstīm Kubas saimniecība nepārtraukti slīdējusi uz leju. Nav jāaizmirst, ka pirms Kastro pāriešanas pie komūnistiem amerikāņi par Kubas cukuru maksāja pat vairāk nekā bija oficiālā starptautiskā tirgus cena. Tagad tas viss piedēr pagātnei. Kuba ir kļuvusi pilnīgi atkarīga no Maskavas. Tās nodevas graudā Padomju Savienībai ir tik lielas, ka Kubai vairs nepaliek nekādu ražojumu, ar kuŗiem tā varētu operēt atklātā tirgū.

Māc. R. Āboliņš

KO PRASA PIEDERĪBA PIE MŪSU BAZNĪCAS?

Pēdējā laikā arvien vairāk parādās raksti un ziņojumi kā atsevišķu baznīcu izdevumos, tā arī starpkonfesiju žurnālos par baznīcu stāvokli dažādās zemēs. Varbūt tam sakars ar dažādo nekristīgo reliģiju pievēršanos misijas darbam un šī darba redzamiem panākumiem. Lai arī kādi būtu motīvi, interesanti ir vērot, ar kādu mērauklu sāk mērot baznīcas darbu gan paši baznīcu vadītāji, gan arī oficiālie luteriskās baznīcas pārstāvji.

Tā kā mēs sevi vēl skaitām par Eiropas luteriskās baznīcas zaru un gribam paturēt tās raksturīgās iezīmes, ir interesanti vērot, ko šie oficiālie ziņojumi saka par luteriskās baznīcas darbu brīvajā Eiropas daļā, it īpaši zemēs, kur, tāpat kā Latvijā, luteriskā ticība bija dominējošā. Tādas zemes tad būtu Zviedrija, Norvēģija, Somija un Dānija. Dažas no tām pagājušais karš skāris tikai niecīgi, kamēr citas ir izbaudījušas okupācijas varu. Nevienu no tām gan nav skārusi komūnistu virskundzība.

Visumā ziņojumi ir vienādi. Liberālā teoloģija, kas pirms kaŗa bija pārņēmusi baznīcas dzīvi, vēl joprojām ir spēcīga Eiropā. Bībele savas formas un satura ziņā atrodas kritikas krustugunīs, un oficiālā piederība pie baznīcas izteicas tikai izpildot svētības aktus (kristības, iesvēti, laulības un mirušo apbedīšanu kristīgā garā). Eiropas luteriskās baznīcas it kā izvairoties nostādīt jautājumu par grēku un pestīšanu Kristū visu pārējo garīgās dzīves jautājumu priekšā. Daļa jaunās paaudzes un tā sauktās inteliģences aprindas nostājoties diezgan noraidīgi pret aktīvu piedalīšanos draudzes darbā, kaut oficiāli baznīcu nenoliedzot. Tā Zviedrijā tikai 0,5 proc. oficiāli deklarējuši, ka nepieder nevienai baznīcai un tāpēc atbrīvojami no valsts iekasējamām baznīcas nodevām. Tomēr ik svētdienas dievkalpojumus apmeklējot samērā mazs baznīcēnu skaits.

Bet tajā pašā laikā visās zemēs esot arī vērojama atmoda. Ja iepriekšējos gados tas izteicies dažādu sektu un atmodas kustību piekritēju skaita augšanā, tad tagad jau šie pavasara vēji sākot skart arī oficiālo baznīcu. Īpaši jaunajā paaudzē esot vērojama prasība pēc dziļākām vērtībām un ticības dzīves problēmu dziļākas izpratnes. Vecā un jaunā paaudze it kā sadodoties rokās pāri vidējai — liberāli kritiskai paaudzei. Īpaši tas esot vērojams Norvēģijā un Somijā. Pamazām redzot iesaknojamies uzskatu, ka ticības dzīves pamatā liekama personiskā pārliecība un nevis oficiālā piederība pie baznīcas.

Interesanti vērot, ka minētās zemēs kristīgo apvienības un organizācijas, kas grib padarīt baznīcas dzīvi pilnīgāku un aktīvāku, saucas par misijas apvienībām. Tā nu tīri vai savādi un neparasti liekas viņu pieeja ticības dzīvei. No šo misijas apvienību viedokļa visa oficiālā baznīca ir pārvērtusies par vienu lielu misijas lauku. Nominālā piederība pie baznīcas un tikai oficiālo baznīcas aktu izpildīšana vairs netiek uzskatīta par ticības dzīves mērauklu.

Jājautā, kur šie uzskati radušies, un vai tie nav tikai kādi pārejoši vēji? Baznīcas vadītāju vērtējums ir, ka tas viss nav tikai pārejoša parādība vai mākslīgi radīts pretstats visumā valdošam materiālistiskam pasaules uzskatam, bet gan dziļas dvēseles prasības auklējums. Ja tas tā, tad tas pastāvēs, augs un augļus nesīs. Varbūt te sava ietekme Amerikas luteriskai baznīcai, kas pārņēmusi vadītājas lomu vispasaules luterāņu apvienībā. Lai arī Amerikas luteriskā baznīca ir sadalīta sinodēs, un viņu starpā pat saskatāmi zināmi asumi, tomēr tā ir vienota pamata uzskatos, ka baznīcā nevis iedzimst, bet iestājas. Oficiālā piederība vien ir viens no tiem launumiem, ar ko bez mitēšanās cīnās ikviena draudze. Šajā cīņā ir izveidotas labas metodes un vērtīgi palīglīdzekļi, tomēr līdz uzvarai vēl ir tāls ceļš. Lai arī kā — Amerikas baznīcas ir pieteikušas cīņu pret tikai formālu piederību baznīcai, un šī cīņa tagad ir pārsviedusies arī uz Eiropas baznīcām. Vēl gan pāragri spriest, kā šī ugums degs.

Zināms nemiers ar pastāvošo un tiekšanās pēc baznīcas darba

(Nobeigums 8. lpp.)

CIEŠAS SADARBĪBAS ZĪMĒ

BRĪVĀS PASAULES LATVIEŠU APVIENĪBAS VALDES SĒDE — PĒDĒJĀ LAIKA SVARĪGĀKAIS POLITISKAIS NOTIKUMS. V. JANUMA PLAŠS ZIŅOJUMS PAR LATVIEŠU DZĪVI UN DARBU EIROPĀ. LNAK PADOMES SESIJA 9. UN 10. FEBRUĀRĪ TORONTO. KULTŪRAS FONDA LĪDZEKĻU VĀKŠANAS AKCIJA SĀKSIES JAU JANVĀRĪ.

LNAK paplašinātajā valdes sēdē, priekšsēža J. Niedras vadībā, piedalījās: Eiropas latviešu pārstāvis plkv. V. Janums, Baltijas tautu federācijas prezidents V. Upeslācis, LNAK padomes pr-ža vietn. J. Grīslis, valdes locekļi T. Kronbergs, V. Uiska, A. Rāviņš, K. Tannis, J. Grodnis, G. Liepiņš un A. Rožkalns, nozaru vadītāji J. Mežaks un J. Lejiņš kā arī referente V. Toma un DV KV pr-dis R. Epneris. Šī sēde bija viena no plašākām pēdējā laikā un darba kārtībā uzņemto svarīgo jautājumu apskatīšana prasīja daudzas intensīva darba stundas.

Eiropas viesis plkv. V. Janums sniedza plašu ziņojumu par latviešu dzīvi un darbu Eiropā, speciāli pakavējoties pie nacionāli politiskās aktivitātes, kultūras un saimnieciskās dzīves problēmām. Eiropas latvieši vēl joprojām moži garā un cīņā par tautas labāku nākotni neuzrāda pagurumu. Eiropas valstu saimnieciskais uzplaukums un politiskā nostabilizēšanās pavērusi arī latviešiem jaunas iespējas. Jaunatne aug stingrā latviskā garā un vecākā paaudze to cenšas vairāk un vairāk ievadīt sabiedriskā un politiskā darbā. Eiropas latvieši priecājas par aizjūŗas tautiešu rosību un gatavi sasniegties rokām katrā nacionālā pasākumā.

Viesa ziņojumam sekoja debates un viņš deva izsmeļošas atbildes uz daudziem sēdes dalībnieku jautājumiem. Priekšsēdis Kanadas latviešu vārdā viesim sirsnīgi pateicās un lūdza aizvest Eiropas tautiešiem mūsu visu sveicienus un ciešas latviskas solidaritātes apliecinājumus.

J. Niedra ziņoja par Brīvās pasaules latv. apvienības valdes sēdi Vašingtonā. Piecu dienu sanāksmēs visu brīvās pasaules zemju latviešu pārstāvji izdebatēja daudzas svarīgas nacionālās politikas problēmas un pieņēma tālejošus lēmumus. Šī valdes sēde uzskatāma par vienu no nozīmīgākiem notikumiem brīvās pasaules latviešu rīcības, kultūrālās dzīves aktivitātes un politiskās rosības saskaņošanai. Tās lēmumi un atzinumi tālejoši iespaidos mūsu turpmākos soļus kultūras laukā, bet sevišķi politikā un saskaņotā cīņā par Latvijas brīvību. Vērā nemot, ka latviešu saimnieciskais spēks un iespaids uz vietējo zemju dzīvi ir ievērojami pieaudzis, ar katru gadu mūsu rindās iestājas spēcīgi, labi izglītoti jaunās paaudzes cīnītāji, saskaņotas nacionālās politikas aktivitāte visas brīvās pasaules apmērā var dot pārsteidzoši labus rezultātus. Sanāksmju noslēgumā BPLA pārstāvji: P. Lejiņš (ASV), V. Janums (Eiropa), V. Dulmanis (Austrālija) un J. Niedra (Kanada), apmeklēja vairākas Apvienoto Nāciju delegācijas Ņujorkā, iesniedzot tām memorandus un lūdzot atbalstu Latvijas brīvības atgūšanas jautājuma pacelšanai AN. Šī delegācija ierādās arī ASV ārlietu ministrijā un pēc plašām pārrunām un domu izmaiņas ar Baltijas valstu nodaļas vadītāju un viceministru Tailoru iesniedza līdzīgu memorandu. Viceministrs delegācijai ar rakstu apstiprināja ASV pozitīvo nostāju latviešu brīvības jautājumā un izteica sirsnīgu vēlēšanos palīdzēt arī uz priekšu Latvijai brīvību atgūt. Pēc tam BPLA delegācija pieņēma presi un iespaidīgā konferencē to iepazīstināja ar brīvās pasaules latviešu soļiem un rīcību Latvijas brīvības atgūšanai.

Izglītības un kultūras nozares referente V. Toma sniedza ziņojumu par savu neseno Kanadas un ASV rietumkrasta apmeklējumu. Viņa visur sastapusi latviešus, kas interesējas par kopīgo nacionālo darbu un šinī virzienā no savas puses gatavi darīt iespējamo. Referente veltīja daudz atzinīgu vārdu mūsu jaunatnei, kas pretēji daudzu pesimistu ieskatiem tomēr ir lielā latviskās nākotnes ķīla.

J. Grīslis ziņoja par LNAK padomes vēlēšanu norisi. Vēlēšanas noslēgušās un tā kā sūdzības nav saņemtas, tās jau stājušās spēkā. Šoreiz vēlēšanās piedalījies lielāks tautiešu skaits kā iepriekšējās reizēs, tomēr tas varēja būt vēl lielāks. Kuplāku piedalīšanos daļēji traucēja tas fakts, ka dažas organizācijas vēlēšanu materiālus vai nu izsūtījušas vēlu, vai piemirsušas izsūtīt vispār. Valde vienojās jaunievēlētās padomes pirmo sesiju sasaukt 9. un 10. februārī Toronto, par ko tuvāka informācija sekos. Par priekšzīmīgi izvadītu vēlēšanu darbu valde J. Grīslim un visai vēlēšanu komisijai izteica pateicību.

Plašāk pārrunāja 10. dec. Toronto AN vārdā rīkotos cilvēku tiesību cildināšanas sanāksmes norisi. Nolēma, ka tanī jāpiedalās arī latviešiem, mēģinot vērst dalībnieku uzmanību arī uz apspiesto tautu pašnoteikšanas un brīvības principu. Šīs idejas reālizēšanu valde uzticēja G. Liepiņam saziņā ar latviešu pārstāvi Savstarpējā sadarbības līgā, N. Austriņu.

Valde konstatēja, ka vēl joprojām kanadiešu vai čehisko grupu sanāksmēs latviešus pārstāv uz to nepilnvarotas personas. Dažos gadījumos tā sauktos latviešu pārstāvjus izraudzījuši sanāksmju rīkotāji — sveštautieši. LNAK turpmāk būs spiesta šādos gadījumos iejaukties, paziņojot, ka attiecīga persona nepārstāv latviešus, bet gan tikai pati sevi. Cittautiešiem latviešu pārstāvība, ja tādu vēlas, nav jāmeklē starp privātām personām, bet gan jāgriežas pie organizācijām.

Palīdzības nozares vadītājs J. Grodnis ziņoja, ka 18. novembŗa ziedojumu vākšanas akcija, kā parasti, uzsākta īsi pirms valsts svētkiem. Līdzekļi un atbildes jau sāk ienākt. Valde vienojas Ziemassvētkos atcerēties apzinātas trūcīgas latviešu ģimenes. Nesen nosūtīti palīdzības sainīši ģimenēm aiz dzelzs priekškara.

K. Tannis ziņoja, ka LNAK budžets izpildās labi. Tautiešu atsaucība bijusi teicama, kas valdei devis iespēju daudzu iecerētu pasākumu veikšanai.

(Nobeigums 8. lpp.)

LATVIJA

Nr. 97. SESTDIEN, 1962. GADA 8. DECEMBRĪ

Abonēšanas maksa ĀSV un Kanadā: par mēn. $ 1.50; 3 mēn. $ 4.50; 6 mēn. $ 8.50; par gadu $ 16.00.

Sludinājumu maksa: sludinājum u daļā $ 1.60; tekstā $ 3.20 - $ 6.40 par vienas collas slejas telpu.

Redakcija patur tiesības manuskriptus saīsināt.

Neizlietotos manuskriptus neuzglabā, bet uz vēlēšanos sūta atpakaļ, ja pievienota pastmarka.

Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītajos rakstos izteiktās domas var neatbilst redakcijas viedoklim.

VAJĀŠANAS BAZNĪCU DARA STIPRU

„Vajāšana un slepkavošana nespēj Dieva baznīcai un kristiešiem kaitēt; kristiešu skaits tādēļ neiet mazumā. Drīzāk gan baznīca zem krusta, pakļauta velna un pasaules tirannijai, jo ilgāk jo vairāk pieņemas . . . No kristiešu asinīm izaug vienmēr citi kristieši; viņu ticība, Kristus apliecināšana, pacietība, krustu nesot, un pastāvība pievērš kristīgai ticībai, un tā daudzi top svētīgi."

Tas ir Lutera citāts no viņa spredikiem par 2. Mozus grāmatu, datējams laikā no 1524.—1527. g., bet šie vārdi ir tik dzīvi, ka tie varētu būt arī teikti 1961. vai 1962. gadā. Katrā ziņā tas sakāms, runājot par stāvokli Austrum- un Vidusvācijā, kas ir arī Lutera dzimtene un no kurienes viņš izsēja reformācijas svētīgo sēklu. Par baznīcu Vācijā atz dzelzs aizkara rakstīdama, Šveices „Weltwoche" virsrakstā likusi vārdus: „. . . tagad atkal ir brīniškīgi būt mācītājam!"

Ko nozīmē šis „brīniškīgi"? „Weltwoche" rakstu sāk ar to, ka — kā piemēru — nosauc trīs baznīcas un tās jaunatnes darbinieku vārdus, kuŗi nupat uz Ziemsvētkiem notiesāti uz vairākiem gadiem pārmācības namā. Viņi apvainoti pretvalstiskā darbībā, kuŗai laikam netic pat paši apsūdzētāji. Bet baznīcas vajāšanas ietilpst katras komūnistu valdības programmā — vai ar Ulbrichtu tas lai būtu citādi? — un tādēļ jo uzdevums veicams pamatīgāk, jo apvainojumi var būt tikai absurdāki.

Bet iznākums? — Kopš 13. augusta baznīca nostiprinās, t. i., kaut spaidi vairojušies un — kā „Weltwoche" saka — „katakombas pienākušas tuvāk," baznīca acīm redzami palielinājusi savu prestižu un pievilkšanas spēku vienaldzīgajās masās, kas laiku gājumā bija no tās attālinājušās. Ja šī pārmaiņa notiktu politiskā noskaņojuma dēļ, baznīca būtībā nebūtu īstā ieguvēja; tagad ir iemesls domāt citādi. Kā apgalvo „Weltwoche", simti tūkstoši atkal ir „atraduši" baznīcu: „ne tikai dievnamu kā salu un oazi, bet vēl vairāk arī mācītāju kā mierinātāju un ceļa rādītāju." Vārds „dvēseļu kopšana", kas masām ārpus tiešā baznīcas kodola nekad, varbūt, nav bijis īsti tuvs, pēkšņi šķietot guvis jaunu nozīmi, tā ka visu vecumu un profesiju ļaudis — iepazīstot pārsteidzoši daudz jaunatnes — ierodoties mācītāja runas stundās. „Tagad atkal ir brīniškīgi būt mācītājam!" — tādēļ tad arī laikraksta līdzstrādniekam šo stāvokli tā raksturojis kāds Austrumvācijas mācītājs.

Vienmēr jāatceras — lai saprastu šī „Brīniškīgi!" nozīmi — arī otrā puse: sīki un lieli dūrieni ikdienā, denunciācijas, ierobežojumi ticīgo personiskajās un sabiedriskajās lietās, beidzot līdz vajāšanām, kad draud cietums, izsūtīšana un dzīvības briesmas. Biskapam Dibelium jau gadiem bija aizliegts apmeklēt savas austrumzonas draudzes, kaut gan Austrumberlīnes Marijas baznīcā spredikošanu viņam vēl atļāva. Ar 13. augustu un mūri, kas Berlīni sadalīja divi daļās, atšķīra vecākus no bērniem un otrādi, bet arī — mācītājus no draudzes un draudzes no mācītājiem. Ar šo mūri Austrumvācijas varas vīri tiecas izbeigt arī katru kontaktu un savstarpējo piederību rietumu un austrumu draudžu starpā. Vācijas ev. - lut. baznīcas bīskapi un vadītāju amata personas no austrumiem satikties ar saviem kollēģām rietumos vairs nevar! Skan kā paradokss, bet ir patiesība, ka Austrumvācijas garīdznieki ar saviem rietumu amatbrāļiem pēc 13. augusta pirmo reizi atkal tikās Indijā, Jaundelijā, WCC konferences laikā! Un taču — bet varbūt par spīti šīm represijām — kristīgās baznīcas koppiederības saites tagad — pāri zonu robežām — kļuvušas vēl ciešākas. Tas izpaudies jo spilgti arī tikko aizvadītajos Ziemsvētkos; „Weltwoches" raksta autors šo Ziemsvētku atmosfairu sauc par „varenu" un saka, ka tur, kur vēl nesen baznīca pati žēlojusies par zināmu stagnāciju, tagad — vajāšanu ietekmē — jārunājot baznīcā par renesansi!

Kā zināms, Vācijas ev. - lut. apvienotās baznīcas priekšniecība saviem mācītājiem austrumos ir aizlieguši atstāt draudzi un doties — resp. bēgt — uz Rietumvāciju. Viņiem savā draudzē jāpaliek visos apstākļos — pat ja ģimene dzīvi vairs tur neizturētu. Vairāki simti mācītāju līdz šim gan savus atvaļinājumus mēdza pavadīt rietumos, un tā tas notika arī tai laikā, kad nāca ar 13. augustu saistītās pārmaiņas. Arī tad šie mācītāji atgriezās draudzēs, tāpat diakoni, aktīvi draudzes darbinieki un palīgi, kā arī jaunatnes kustības darbinieki. Veltīgi šo disciplīnu mēģina sairdināt Ulbrichta režīms. Austrumvācijas baznīcā ir radušies Kristus apliecinātāji, kas šo vārdu var valkāt ar pilnu tiesību. Viņu piemērs ir viens no tiem faktoriem, kas kā uguns ir iededzinājusi arī inerto masu.

Baznīcas sadrupināšanai no iekšas režīms ir radījis t. s. „Vācu demokratiskās republikas evaņģelisko mācītāju savienību."

Neviens nezina, cik tajā locekļu; pati savienība to skaitu min 200, bet var arī par to šaubīties, kaut nav šaubu, ka spiež tajā iestāties gan ar draudiem, gan vilinājumiem. Šis procents arī tad ir loti mazs, jo ordinēto mācītāju kopskaits Austrum- un Vidusvācijā nav mazāks par 6000. Lai viņus atšķeltu no Vācijas kopbaznīcas, Ulbrichta režīms ir domājis arī par īpašas ev. - lut. „baznīcas" radīšanu tikai savas zonas robežās. Pagaidām tas nav īstenojies viena iemesla dēļ — nevar atrast viņai vadītājus. Kā tu laiku šajā sakarā tika minēts Tīringas bīskapa Micenheima vārds; viņam piešķīra pat loti augstu ordeni; taču šķiet, košie plāni bīskapa pretestības dēļ var arī neīstenoties. Vācijas ev. - lut. baznīcas mācītāji un draudzes savu uzticību Kristum nav atmetušas; kristieši ar sekmēm pretojās jau Hitlera režīmam un no šiem t. s. „baznīcas ciņas" laikiem tiem nāk līdzi sava pieredze. — Minētajā Ulbrichta mācītāju savienībā mācītāju trūkuma dēļ tādēļ ieskaitīti arī izbijušie mācītāji, kas mainījuši profesiju, no mācītāju kārtas izstumtie, kā arī studenti, kuŗi zināms nav ordinēti.

Tai pašā laikā Berlīnes un Brandenburgas apg. baznīcas vadība izlaidusi amata rakstu sava apgabala mācītājiem, un pirms Ziemsvētkiem to pieņēmuši arī citi apgabali. Šis amata raksts ir raksturīgs taisni ar to, ka vēršas pret Ulbrichta režīma radīto naida atmosfairu un ateisma propagandu. Mācītāji, vikāri un citi atbildīgie baznīcas darbinieki aicināti darīt iespējamo, lai it īpaši savas draudzes jaunatni brīdinātu no ateistiskās naida ideoloģijas pieņemšanas, arī ja nav pavisam iespējams izvairīties — piem., atrodoties kara klausībā — no valsts varas pro-

(Nobeigums 8. lpp.)

A. N. RUNĀ PAR BALTIJAS VALSTĪM

Apvienotās Nācijās arvien biežāk sāk pacelties balsis pret padomju kolonializmu. Britu delegāts sērs Patriks Dīns atgādināja pilnsapulcei, ka 1960. g. pieņemtā deklarācija par neatkarības piešķiršanu visām kolonijām attiecināma arī uz padomju teritoriāliem ieguvumiem. Dīns uzskaitīja vairākas kolonijas, kuŗas Anglija ieguvusi tanī pat laikā, kad Krievija iekaŗoja savas kolonijas, bet tagad visām tām piešķirusi brīvību, kamēr Krievija turpina valdīt iekaŗotās zemēs.

„Kas ir ar territorijām, ko Pad. Savienība ieguvusi 2. pasaules kaŗā, proti, Igaunija, Latvija, Lietuva, Dienvidsachalina un Kuriļu salas? Vai deklarācija par kolonijām nav attiecināma uz šīm territorijām?" jautāja Dīns.

Arī Kolumbijas delegāts Bajona atgādināja, ka brīvība dodama ne tikai melnajām tautām, bet visu krāsu tautām, kas smok zem jaunkoloniālisma jūga.

ĻEŅINA TESTAMENTS UN INDIJA

Komūnistu iebrukums Indijā nenobija nejaušība, bet sen un labi gatavota akcija. Komūnisti cieši turas pie sava lielā stratēģa Ļeņina taktikas. Markss savā laikā gan paredzēja, ka industriālās zemēs „lielpilsētu proletariāts būs komūnistu ciņas avangards, kas novedīs pie uzvaras, bet Ļeņins, piedzīvojis komūnistu uzvaru Krievijā, atzina, ka Markss ir maldījies, un īsi pirms savas nāves korrigēja Marksu, nosakot, ka Krievija un lielās Āzijas tautas — ķīnieši un indieši kopīgi izcīnīšot uzvaru un pasaulē nodibināšot komūnistisko diktatūru.

Izpildot Ļeņina testamentu, komūnisti pievāca Ķīnu. Indiju tie cerēja iegūt bez bruņota konflikta. Indijā komūnisti loti veikli prata iefiltrēties visās politiskās partijās, galveno vērību pievēršot Kongress partijai, kas ir lielākā Indijas politiskā partija. Ar komūnistu palīdzību Kongresa partijā noteicēji kļuva sociālisti Neru un Menona vadībā.

Nēru vienmēr ir pratis veikli laipot, kādēļ viņa īsto seju daudzi nepazīst. Menons turpretī ir atklātāks. Nebija grūti pateikt, kur viņš stāv un kas ir tā sanāk biedrotie.

Angļi, aizejot no Indijas, tur atstāja labi apmācītu, kaujas spējīgu armiju. Pacifisma sludinātājs Nēru un viņa palīgi atzina, ka Indija ne ar vienu nekaŗos un ka armija tai nav vajadzīga kaŗošanai, bet dažādiem „izpalīgu" darbiem. Paies diezgan ilgs laiks, kamēr Indija varēs izveidot kaujas spējīgas vienības. Amerikāņiem arī nebūs viegli piegādāt vajadzīgo apgādi, jo, ņemot vērā Indijas saimniecības zemo kapacitāti, paši indieši armijai daudz dot nespēs. Ciņām Indijā uzliesmojot no jauna, ASV saimniecībai radīsies smags pārbaudījums, bet atteikties no tā arī nevar.

Sākoties Ķīnas - Indijas brutālam konfliktam, daudzi priecājās un teica, ka Chruščevs nu atkal esot strupceļā — nezināšot, kuŗā pusē nostāties. Šķiet, šāds uzskats ir visai maldīgs. Kuŗā pusē nostāties — par to Chruščevam nemaz nav jādomā. Ir bijušas un būs domstarpības Maskavai ar Pekingu, bet tās pastāvēs tikmēr, kamēr neviens tos neapdraudēs. Sākot kaŗa gājienu Indijā, Ķīna ir nonākusi pilnīgā saimnieciskā atkarībā, jo bez Maskavas palīdzības tā ilgi kaŗot nevar. Krievi pagaidām ciņā Indijā neiesaistās un paliek izdevīgā novērošanas pozicijā. Kremlis pat liekuļīgi piedāvāja palīdzību Indijai.

Ķīnas - Indijas konflikta sākumu noteica Kubas krize. Komūnistiem nebija izdevīgi pieņemt ciņu tālu no savām mājām, kādēļ tie veikli un ar minimāliem zaudējumiem atkāpās, lai sāktu citā, rietumu sabiedrotiem neizdevīgā vietā.

Daudzi šeit bija loti noraizējušies par Chruščeva likteni. Daži pat zīlēja, ko K.P. centrālkomiteja iecels par Chruščeva pēcteci. Šīs bažas bija nevietā, jo pat notikumus Kubā Chruščevs prata izmantot savā labā. Krievi, kuŗi tik labi vēl atcerās kaŗa briesmas, uzgavilēja Chruščevam, ka tas nieka Kubas dēļ nesāka kaŗu. Krievi nav arī dusmīgi par to, ka tos nesūta kaŗot uz Indiju.

Laika iegūšanai Ķīna var slēgt pamieru ar Nēru, bet tas nemaz nenozīmē, ka kaŗa liesmas tur nevar iedegties no jauna. Tāds ir mans zilējums. Tikai nākotne rādīs, vai mani paredzējumi piepildīsies.

P. Greizis

LŪDZU NODODIET SAVUS ZIEMSVĒTKU PASŪTINĀJUMUS TORTĒM, PIPARKŪKAM VAI CITIEM CEPUMIEM JAU TAGAD.

AA MJARV'S BAKERY

Par mantu pārpilnību okupētajā Latvijā labāko liecību dod gaŗās rindas pie pirmās nepieciešamības preču veikaliem Rīgā.

CILVĒKA TIESIBU DIENA

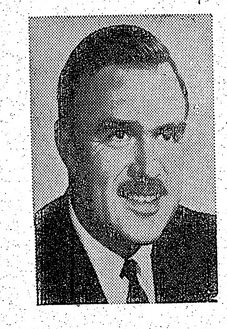

10. decembrī, pieminot Universālās cilvēku tiesību deklarācijas 14.gada dienu, varam ar prieku atzīmēt, ka mūsu province pagājušā gadā īstenojusi sevus principus, pamatojoties uz Ontario Cilvēka tiesību kodas nosacījumiem.

Apvienojot dažādos cilvēka tiesību likumus, kas izsludināti kopš 1944. g., vairojot Ontario Cilvēka tiesību komisijas uzdevumus un iecelot attiecīgus darbiniekus, mums tagad iespējams paplašināt izglītības programmu, ar nolūku labāk iepazīstināt ar Kodas mērķiem.

Šīs programmas attīstības gaitā komisiju pilnām atbalsta baznīcas, skolas, rūpniecības pasākumi, arodapvienības un organizācijas. Šis ir labākais pierādījums tam, ka mūsu pilsoņi uz Cilvēka tiesību kodu raugās kā uz sabiedrības apziņas atspulgu, un ka viņi rīkojas pēc Kodas principiem ne vien tādēļ, ka to prasa likums, bet gan modernās sabiedrības nostājas dēļ.

Mēs nožēlojam un nosodām cilvēka tiesību pārkāpšanu tur, kur tas notiek, un ar sašutumu raugāmies uz tādu neglītu parādību kā Berlīnes valnis, tomēr mums arvien no jauna jācīnās pret aizspriedumiem mūsu pašu starpā un — reizēm — arī mūsu domās, liedzot citiem pilsoņiem taisnīgumu un vienlīdzību, lai gan tās ir viņu neatņemamās tiesības.

Taisnīgums, tāpat kā līdzcietība, jāpārvērš darbos vispirms pašu mājās.

Lai Cilvēka tiesību diena būtu laiks, kad pārbaudām katrs sevi, vai vienmēr rīkojamies saskaņā ar Universālo Deklarāciju, kuŗa nes arī Kanadas parlamenta un Ontario leģislatūras zīmogus.

John P. Robarts

JOHN P. ROBARTS
Prime Minister of Ontario

SAPŅI UN

DAŽI IEBILDUMI PIE V. KALVES „PIEZĪ

Antoloģija „Dzejas un Sejas" ir izsaukusi dažādus vērtējumus, kas visumā, atskaitot dažus iebildumus, atzīta par pozitīvu parādību. Iebildumi attiecas uz dzejoļu un dzejnieku izlasi, gan uz jaunākās dzejas kvalitāti. To daridams, cita starpā, viņš argumentē ar sapņiem un sapņošanu. So argumentāciju nevar uzskatīt par izdevušos, jo, lai gan sapņiem un dzejai varam saskatīt dažas kopīgas pazīmes uzbūves tehnikā, taču daudzā ziņā atšķirība tik liela, ka dzejošanas nepilnības nevar attaisnot ar sapņošanu, kaut „valējām acīm". Kur saskare, kur atšķirība, to V. Kalve nepasaka.

Ar psiholoģisko apgaismojumu nelaime tā, ka psiholoģija tik nepopulāra, ka atjauj brīvi operēt ar pa ausu galam dzirdēto, nebaidoties no iebildumiem. Bet vainīga ne vien nepopularitāte, bet arī fakts, ka māksla psiholoģiski tik maz pētīta.

Var būt dalītās domās par K. Dziļlejas pārmetumu jaunajiem dzejniekiem, ka ikdienas darāmais darbs neparādās viņu dzejā, bet nekad nevar tik katēgoriski noraidīt tādas temas neiespējamību, kā to dara V. Kalve. Noraidījumu viņš argumentē ar to, ka, tāpat kā „dzejā nekad neatspoguļojas fiziskās sāpes, toties kāda psihiska parādība, ko saucam par bēdām", tā arī „fiziskā vai garīgā darba norises pārdzīvošana nevar pārveidoties dzejā". — Pirmkārt, te jau ir psiholoģisku terminu jēgu sajaukšana: fizisko sāpju pārdzīvojumu saucam par **sajūtām**, bet tīri psihisko (bēdas, prieks) — par **izjūtām.**

Dzeja operē ar **izjūtām**; tātad gluži lieki atsaukties uz psihofiziskām sajūtām. Otrkārt, kur pierādījums, ka tīri praktiskā darbā ierosinātās izjūtas nevarētu pārvērsties dzejā? Vai šīs izjūtas mūsu jaunākā dzejā vēlamas vai nē, vai tās parādās vai nē, lai paliek neizšķirts. Teorētiski skaidrs tas, ka tās var parādīties. Un nav te runa ir par dz savā ziņā specifis virze — talants, nevar ciest praktis totles pēc tīri c dualām īpašībām. tautas dziesmas dzeju, tad daudz no tām jāsaprot dušās.

No neskaidras radies tās pa „dzeja rodas tik sele atbrīvojas mērķtiecīguma kļūst brīva un va lus". Teikums sa mām un abas p pārdomātas. Pirr šanos, neviens p ceptēs. Te atkal cis, proti, cēlonis ja rodas nevis atbrīvojušies, b tiecas atbrīvotie „sloga". Tātad t kāds slogs ir dvēseles atvieglo vošanos meklēt mākslā.

V. Kalve atsa „Tādu dvēseleļ viens var novē dzirdēts, ka cil darāmo darbu." lu zināms par zina tie, kas no tisko psihoana ple citu sapņ tukšs apgalvoj

Diemžēl, šī neatļauj ielais šanas un sap jumā. Var aiz lielu šo norī stipri lielo atš tēlos izpaužas cionālās norise mēr kādas jums, ko apzi gan iekšēju, dēļ nevaram ses, būdamas patērē milzum ģijas, kas gal

Eduards Freimanis

LATVIEŠU VALODAS

PRAKTISKI VINGRINĀJU

SAKĀRTOJIS EDUARDS AVOTS. IZDEVIS APGĀDS CEĻINIEKS UN ALFRĒDA KALN

Eduarda Avota praktisko vingrinājumu burtnīca aizpilda vienu no trūkumiem mūsu mācības līdzekļu sagādē. Centrālajām organizācijām pienāktos sniegt vairāk atbalsta ir autoram, ir izdevējam, lai mums rastos šādas vingrinājumu burtnīcas ne tikai latviešu valodas, bet arī vēstures, ģeografijas un tautas tradīciju mācībai. Tā kā E. Avots parādījis izpratni, kā izveidojama vingrinājumu burtnīca, kas patīkama un deriga pareizrakstības apgūšanai, sabiedrībai vajadzētu nodrošināt autoram pienācīgu atlīdzību, lai viņš varētu diendienā nodoties darba burtnīcu — un varbūt arī citu mācības līdzekļu — sagādei.

Vingrinājumu burtnīca izveidota līdzīgi amerikāņu darba burtnīcām, ko plaši pielieto šejienes skolās. Uzsvērta lietiškība. Teoriju apvieno ar praktiskās pielietošanas iespējām. Rezultātā zināšanas nav nedziva masa, bet izmantojama bagātība, kas sasaistās ar dzīvi. Iemācītā vērtība pieaug, ja to var pielietot ikdienā. E. Avota vingrinājumi māca ne tikai pamatlikumus, bet arī to pielietošanu rakstīšanā. Burtnīcas organizācijā vadmotīvs ir patiesība, ka iesākumam jāmāca vienkāršākais un svarīgākais — tas, ko prasa ikdiena.

Tā kā šejienes bērni pieraduši pie amerikāņu darba burtnīcām, viņiem pieņemami arī praktiskie vingrinājumi latviešu valodā. Dzīvojot svešajā vidē, latviešu valodas iemācīšana mums sagādā diezgan problēmu. Tāpēc vēlama technisk šošana — tā niem jau paz Neparasti cel tu brīvās La celi — mazo latviešu valo jās mācīšana no amerikāņ dei un pašr Tad mēs sap skolēniem, mācīšanā.

Pirmajā d deviņpadsmit gan divi daļ ta darbam k bam. It kā piecpadsmit aizņem gand jumu burtni mātas sace diemžēl nāv norādījumus stu rakstīšan tams, varētu vecāki, bet cai derētu a dzīgai savie iespiešanai Svētīgas tur un bērniem cijas. Varb varētu Māz kas pierādī gaumi. Mor balstu darb gaidītu no zācijām.

Izdotā vi prasa papil jumu. Tāpē daļa. Alfr to laist tau svētkiem.

SAPŅI UN DZEJA

DAŽI IEBILDUMI PIE V. KALVES „PIEZĪMĒM PAR MŪSU JAUNĀKO DZEJU".

Kārlis Dzelzītis

Antoloģija „Dzejas un Sejas" ir izsaukusi dažādus vērtējumus, kas visumā, atskaitot dažus iebildumus, atzīta par pozitīvu parādību. Iebildumi attiecas uz dzejoļu un dzejnieku izlasi, gan uz jaunākās dzejas kvalitāti. To darīdams, cita starpā, viņš argumentē ar sapņiem un sapņošanu. Šo argumentāciju nevar uzskatīt par izdevušos, jo, lai gan sapņiem un dzejai varam saskatīt dažas kopīgas pazīmes uzbūves technikā, taču daudzā ziņā atšķirība tik liela, ka dzejošanas nepilnības nevar attaisnot ar sapņošanu, kaut „vaļējām acīm". Kur saskare, kur atšķirība, to V. Kalve nepasaka.

Ar psiholoģisko apgaismojumu nelaime tā, ka psiholoģija tik nepopulāra, ka atļauj brīvi operēt ar pa ausu galam dzirdēto, nebaidoties no iebildumiem. Bet vainīga ne vien nepopulārītāte, bet arī fakts, ka mākslā psiholoģiski tik maz pētīta.

Var būt dalītas domās par K. Dziļlejas pārmetumu jaunajiem dzejniekiem, ka ikdienas darāmais darbs neparādās viņu dzejā, bet nekad nevar tik katēgoriski noraidīt tādas temas neiespējamību, kā to dara V. Kalve. Noraidījumu viņš argumentē ar to, ka, tāpat kā „dzejā nekad neatspoguļojas fiziskās sāpes, toties kāda psihiska parādība, ko saucam par bēdām", tā arī „fiziskā vai garīgā darba norises pārdzīvošana nevar pārveidoties dzejā". — Pirmkārt, te jau ir psiholoģisku terminu jēgu sajaukšana: fizisko sāpju pārdzīvojumu saucam par **sajūtām**, bet tīri psihisko (bēdas, prieks) — par **izjūtām**.

Dzeja operē ar **izjūtām**; tātad gluži lieki atsaukties uz psihofiziskām sajūtām. Otrkārt, kur pierādījums, ka tīri praktiskā darbā ierosinātās izjūtas nevarētu pārvērsties dzejā? Vai šīs izjūtas mūsu jaunākā dzejā vēlamas vai nē, vai tās parādās vai nē, lai paliek neizšķirts. Teorētiski skaidrs tas, ka tās var parādīties. Un nav jāaizmirst, ka te runa ir par dzejniekiem, kam savā ziņā specifiska dvēseles ievirze — talants, kas var un arī nevar ciest praktiskā darbā, skatoties pēc tīri cilvēciski individuālām īpašībām. Bet ja mēs tautas dziesmas atzīstam par dzeju, tad daudzas jo daudzas no tām jāsaprot tieši darbā radušās.

No neskaidras pieejas dzejai radies tāds pats secinājums: „dzeja rodas tikai tad, kad dvēsele **atbrīvojas** no racionāla mērķtiecīguma sloga, kad tā kļūst brīva un var pati radīt tēlus". Teikums salikts no divi domām un abas psiholoģiski nepārdomātas. Pirmo, par atbrīvošanos, neviens psihologs neakceptēs. Te atkal kaut kas sajucis, proti, cēlonis ar sekām. Dzeja rodas nevis tad, kad dvēsele atbrīvojusies, bet tad, kad tā tiecas atbrīvoties no kaut kāda „sloga". Tātad tieši otrādi: kaut kāds slogs ir spiedis cilvēkus dvēseles atvieglojumu un atbrīvošanos meklēt dzejā, vispār mākslā.

V. Kalve atsaucas uz sapņiem: „Tādu dvēseles atbrīvošanos ikviens var novērot sapņos. Nav dzirdēts, ka cilvēki sapņotu par darāmo darbu." Ko gan mēs lielu zinām par citu sapņiem? To zina tie, kas nodarbojas ar praktisko psihoanalizi. Ja netiekam pie citu sapņiem, tad tas ir tukšs argalvojums.

Diemžēl, šī rakstiņa apmēri neatļauj lielāk iedziļināties sīkākā dzejošanas un sapņošanas salīdzinājumā. Var aizrādīt tikai uz nelielu šo norišu saskari un uz stipri lielo atšķirību. — Sapņu tēlos izpaužas neapzinātās emocionālās norises, kuŗu jēgā vienmēr kādas vēlēšanās piepildījums, ko apzinātā dzīvē dažādu, gan iekšēju, gan ārēju apstākļu dēļ nevaram reālizēt. Šīs norises, būdamas vienmēr aktīvas, patērē milzumu psihiskās enerģijas, kas galīgi nomāktu apziņu, ja sapnī tās nevarētu izlādēties.

Par sapņošanu psihologi ir sarakstījuši biezas grāmatas un neiespējami kaut pavisam īsi šeit atstāstīt viņu atzinumus. Tāpēc aizrādīsim tikai uz divi raksturīgākām sapņošanas un dzejošanas atšķirībām.

1. Sapnis kalpo sapņotāja personīgām vajadzībām, bet dzeja ne tikai dzejniekam pašam, bet jo vairāk visai **sabiedrībai**, kuŗai tā tikpat nepieciešama kā individam sapnis. No tā jāsecina, ka dzejas veidoliem jābūt tādiem, lai sabiedrība savu aizapziņu tanīs varētu ieprojecēt. Ja sabiedrība par kādu dzejnieku saka, ka nekā „nesaprotot", tad tas nozīmē, ka viņa šinīs veidolos nespēj iejusties, jo tie neatbilst zināmām mākslinieciskām un psiholoģiskām prasībām. Izjūta lasītājos dzejas veidoliem jāizsauc spontāni, tai jānāk kā pārsteigumam. Ja lasītājam jāapstājas un racionāli **jādomā**, ko dzejnieks ir gribējis teikt, tad dzeja savam mērķim sen tālu pagājusi garām.

Tās izjūtas, ko risina sapņošana, paliek aizapziņā kā bijušas, jo sapņa simbolikā tās neatklājas. Arī sapņošana vajā acīm kalpo tikai personīgām vajadzībām, lai arī tanī piedalās apzinātas izjūtas, bet aiz tām slēpjas tas pats neapzinātais.

2. Dzejniekam nepieciešams Dieva dots talants. Izjūtu, ko apzināti pārdzīvojam, sapņojot vaļējām acīm, neizbēgami pavada „veidoli" — tēli, priekšstati u. domu loki, kaut kas gan konkrēts, gan abstrakts. Vienkāršam mirstīgam miegā sapņojot, šie veidoli plūst bez noteiktas kārtības, vienīgi, lai apmierinātu kādu savu nepiepildītu vēlmi. Dzejnieks, talanta vadīts, tos organizē noteiktā kārtībā, lai iznāktu mākslas darbs, lai viņa izjūtas uztvertu arī sabiedrība.

Ar teikto ir skartas tikai dažas sarežģītā daiļrades procesa pazīmes.

Ceļi, kuŗos rodas dzeja, nav nemaz tik neizdibināmi.

Kārlis Upatnieks

Indra Gubiņa

Mēs un kritikas

„Latvija Amerikā" pēdējā laikā parādījušies vairāki raksti par kritikām, galveno kārtu tieši par teātru kritikām. Parasti mūsu laikrakstos pēc kāda sarikojuma parādās tikai piezīmes par šo sarikojumu, un piezīmes nav tas pats, kas kritika. Bieži vien (un tas jau ir sliktāk) neparādās nekas. Ir skaidrs, ka trimdas apstākļos laikrakstam ir cits uzdevums nekā pašu zemē, arī kritikai. Kritikas primārais uzdevums ir intellektuāls, sistēmatisks spriedums par mākslu, to izskaidrojot un tā norādot uz sasnieguma vērtību kā mākslas darbu. Te sākas mūsu trimdas problēma, kas un kad ir māksla, kad izpildītājs ir māksliniek, kad amatieris, kuŗu pēc daudzu domām nedrīkst kritizēt? Mēs būsim vienis prātis, ka mums ir vajadzīgi latviešu mākslinieki, ka mums vajadzīgi labi mākslinieki, un ka viņiem jāaug un jāveidojas. Kritika var palīdzēt viņiem veidoties, bet kritika nevar izaudzināt mākslinieku. Mūsu apstākļos šī palīdzība ir ļoti vajadzīga. Šeit ir mākslas skolas, un tos, kas attiecīgos institūtus beidz, mēs uzskatām par māksliniekiem un sagaidām no viņiem zināmu mākslinieciskuo sniegumu. Sagaidām arī pēc tam kritiku. Dažās nozarēs parādās lietišķas kritikas, dažās — tikai tādas, kas attiecīgo mākslinieku slavina, reizēm par pagātnes, ne tagadnes nopelniem. Ja kāds ar savu mākslu nostājas publikas priekšā kā individs vai kā grupa, tad viņiem jābūt spējīgiem, viņiem jābūt gataviem saņemt publikas spriedumu. Būtu aplami, ja mēs sagaidītu tikai labus vārdus vien. Ja visi būtu pilnības, no kuŗiem vairāk neko nevarētu vēlēties, tad mēs apstātos attīstīties. Protams, kritikai jāspēj atzīt atzistamus sasniegumus, tāpat kā jāprot norādīt uz kļūdām. Kamēr cilvēks tiecas uz pilnīgāku attīstību, tikmēr viņš kļūdās, un par kļūdām nav jākaunās, no tām jāmācās. Bet kļūdīties var tikai tas, kam ir attiecīgās zināšanas un kas spēj sniegt kaut ko tādu, kas vismaz aizsniedz mūsu pieņemtās mākslas vērtības. Mēs dzīvojam rietumu kultūrā, mums ir zināma kultūras vēsture, no kuŗas izaugušas pašreizējās vērtības, bet domām nedrīkst kritizēt? Mēs tās neiet atpakaļ.

Publikai ir zināmas prasības, kas jārespektē. Pie tam, nedrīkstam aizmirst, ka arī publika aug un veidojas, un ne viss, ko pieņēmām pirms desmit gadiem, atbilst mūsu pašreizējām prasībām. Kritika palīdz veidoties arī publikai.

Nesen parādījās labi uzrakstīta kritika par „īpatnēju" gleznu izstādi, tomēr lasītājs paliek neskaidrībā, kas šī īpatnība ir, vai tā deva izstādei ko pozitīvu vai negatīvu, ja tā, tad kāpēc? Izskaidrojums varētu palīdzēt kā izstādes rīkotājiem, tā apmeklētājiem vērtēt un pārvērtēt savas atziņas. Tāpat šad tad parādās piezīme: par to un to nevar spriest. Kāpēc nevar? Ja kāds savus darbus izstādījis, tad taču, lai par tiem spriestu. Ne iznīcināt radīšanas prieku, bet to stiprināt, varam tam palīdzēt augt ar šo spriedumu. Taktisks aizrādījums nevar apvainot. Kritikai vajadzētu parādīt labo daļu (kāda druska ir katrā sniegumā), kaut vai, ja tā ir mazāka nekā sliktā daļa. Redzot ir labo, ir slikto, tikai var veidoties, un kritikas daļa tad arī būtu — parādīt abus.

Mūsu teātŗu trupas pašlaik ar savu darbu ir it kā degpunktā. Ir pacēlušās balsis, kas aizstāv uzskatu: amatieŗus nedrīkst kritizēt, viņi nemaz nepretendē uz mākslas sniegumu. Amatieris — šis vārds nozīmē: mākslas mīlētājs, kas cenšas attiecīgai mākslai tuvoties ar mīlestību un cieņu. Mūsu teātŗu trupas ir amatieŗi. Šie laudis savu brīvo laiku pavada mēģinājumos, jo viņiem patīk spēlēt teātri. Būsim taču reiz godīgi un atzīsim, ka tas viņiem patīk, un viņi to dara aiz brīva prāta, savas patikas pēc. Viņi neziedo savu laiku citiem, viņi to ziedo paši sev. Ko viņi šajā laikā sasniedz, viņi grib parādīt. Dalīties ar citiem savos sasniegumos ir ļoti cilvēciga īpašība, bet ja šis sasniegums ir tāds, ka skaidri redzams, ka te nav ne cieņa, ne mīlestība pret mākslu, tad publika jūtas pievilta. Ja šis sasniegums no gada gadā ir tāds pat, publika atkal jūtas pievilta. Neattaisnosim paviršību ar dienas darbu un nogurumu. Protams, mēs visi esam cilvēki, mums visiem ir zināma slodze, bet ikvienam jāzina pašam, kā viņš šo slodzi spēj nest, un vai viņam ir kaut kas tāds sasniegts, ar ko vajadzētu dalīties, ko vajadzētu rādīt. Kritika šim trupām, amatieŗiem ir gribējusi palīdzēt veidoties, un labi tā. Bet nav labi, ja amatieŗi, kuŗus kā tādus vērtē, pieņem, ka publikai jāapmierinās ar visu, ko sniedz. Ne ar ko nav attaisnojams, ja publikai pieiet bez cieņas un ja mākslai pieiet bez mīlestības, bez nopietnības. Lai kaut ko radītu, jābūt zināšanām, kā to darīt. Šīs zināšanas iegūt var, ja tikai grib un ja patīk mācīties. Kritikas uzdevums ir vērtēt sniegumu, ne kā pie šī snieguma tikts. Šo kā derētu mūsu amatieŗu trupām papildināt, lai sniegums būtu pilnīgāks. Skatītājam pārdzīvojumu nerada mēģinājumu skaits, stundas, kas patērētas lugu gatavojot, bet tikai redzētais izrādes laikā. Lai amatieŗi neļaunojas, ja šo redzēto un nevis neredzēto vērtē. Un kā jau teicu, taktiski aizrādījumi nevar iznīcināt radīšanas gribu un prieku, bet var ievirzīt tos pareizā gultnē, ja vien amatierim ir griba un spēja strādāt.

Ir dzirdēts, ka mums trūkst kritikas. Tiesa, mums trūkst. Bet tikliz parādās kāds raksts, kas neslavē vien, bet norāda arī trūkumus, tā paceļas balsis, ka kritikas nav vajadzīgas. Un rezultāts ir tāds, ka tie daži spējīgie kritiķi, kas mums ir, vairs nerakstās. Ja viņi grib būt godīgi, viņiem ir jāparāda arī negatīvais, bet mēs gribam tikai pozitīvo. Līdz ar to sarīkojumu sniedzēji sāk paši ticēt, ka viņu sniegums ir tikai labs, ka vairs nav nekā labojama. Protams, mums gribas būt labiem, mums gribas, lai mūsu darbu atzīst, lai tas patik pārējiem, jo citādi mēs nedalītos savos sasniegumos. Un tieši tāpēc, ka mums to visu gribas, mums vajadzīga kritika. Neieslīgsim pašapmierinātībā un nemēģināsim attaisnot visas nopietnās nepilnības ar trimdas apstākļiem. Atcerēsimies Raiņa vārdus: Mainies uz pilnību!

Teodors Zeltiņš

ANTIŅŠ MODINA AMERIKU

Mūsu laikrakstā vēl pirms Ziemsvētkiem sāksim iespiest Teodora Zeltiņa romānu „Antiņš modina Ameriku" par Antiņa Jēra dēkainajām gaitām Ņujorkā. Tām autors nodomājis izsekot ar tādu pašu labdabīgu smaidu kā viņa lasītājiem jau pazīstamajā stāstā „Jēra dvēsele." Un tā ka Antiņš Jērs — par spīti personīgajām, reizēm itin jautrajām likstām — ir un paliek nenokausējams sabiedrisks darbinieks visos virzienos, tad viņam Ņujorkā gadās sastapties gan ar latviešu dzejniekiem, mākslinieciekiem un avīžniekiem, gan ar dažādu citu profesiju pārstāvjiem. Tāpēc šķiet, ka arī šinī, tāpat kā citos Zeltiņa darbos, lasītāji atradīs vairākus pazīstamu profilu portretējumus. Tāpat nav šaubu, ka Antiņš Jērs iegriezīsies arī daudzinātajā Elles ķēķī, taču šoreiz ne kā autora līdzinieks, bet viņa bohēmiskā prāta apgaismotājs cēlu tautkopisku ideālu virzienā. Viss tas sola lasītājiem interesantu un šoreiz vairāk jautru nekā nopietnu lasāmvielu.

SAKARTOJIS EDUARDS AVOTS. IZDEVIS JAUNATNES APGĀDS CEĻINIEKS UN ALFRĒDA KALNAJA APGĀDS.

Eduards Freimanis

LATVIEŠU VALODAS MĀCĪBA

PRAKTISKI VINGRINĀJUMI

Eduarda Avota praktisko vingrinājumu burtnīca aizpilda vienu no trūkumiem mūsu mācības līdzekļu sagādē. Centrālajām organizācijām pienāktos sniegt vairāk atbalsta ir autoram, ir izdevējam, lai mums rastos šādas vingrinājumu burtnīcas ne tikai latviešu valodas, bet arī vēstures, ģeografijas un tautas tradīciju mācībai. Tā kā E. Avots parādījis izpratni, kā izveidojama vingrinājumu burtnīca, kas patīkama un derīga pareizrakstības apgūšanai, sabiedrībai vajadzētu nodrošināt autoram pienācīgu atlīdzību, lai viņš varētu diendienā nodoties darba burtnīcu — un varbūt arī citu mācības līdzekļu — sagādei.

Vingrinājumu burtnīca izveidota līdzīgi amerikāņu darba burtnīcām, ko plaši pielieto šejienes skolās. Uzsvērta lietiškība. Teoriju apvieno ar praktiskās pielietošanas iespējām. Rezultātā zināšanas nav nedziva masa, bet izmantojama bagātība, kas sasaistās ar dzīvi. Iemācītā vērtība pieaug, ja to var pielietot ikdienā. E. Avota vingrinājumi māca ne tikai pamatlikumus, bet arī to pielietošanu rakstīšanā. Burtnīcas organizācijā vadmotīvs ir patiesība, ka iesākumam jāmāca vienkāršākais un svarīgākais — tas, ko prasa ikdiena.

Tā kā šejienes bērni pieraduši pie amerikāņu darba burtnīcām, viņiem pieņemami arī praktiskie vingrinājumi latviešu valodā. Dzīvojot svešajā vidē, latviešu valodas iemācīšana mums sagādā diezgan problēmu. Tāpēc vēlama techniskā procesa vienkāršošana — tā pieskaņošana bērniem jau pazīstamām metodēm. Neparasti ceļi — kaut arī tie būtu brīvās Latvijas audzināšanas ceļi — mazos var aizbaidīt no latviešu valodas. Skolās un mājās mācīšanas procesi jāpieskaņo amerikāņu audzināšanas vidēi un pašreizējiem uzskatiem. Tad mēs sapratīsimies ar saviem skolēniem, un mums veiksies mācīšanā.

Pirmajā darba burtnīcā tikai deviņpadsmit vingrinājumu, katrs gan divi daļās — A daļa domāta darbam klasē, B daļa mājdarbam. It kā nevajadzīgas šķiet piecpadsmit līnijotās lapas, kas aizņem gandrīz pusi no vingrinājumu burtnīcas. Tās laikam domātas sacerējumiem. Autors diemžēl nav paspējis izstrādāt norādījumus un plānus domrakstu rakstīšanai. Pamācības, protams, varētu sniegt skolotāji un vecāki, bet vingrinājumu burtnīcai derētu arī šai ziņā būt palīdzīgai saviem lietotājiem. Līniju iespiešanai vien maza nozīme. Svētīgas turpretī būtu krāsainas un bērniem saprotamas illustrācijas. Varbūt palīdzēt šai lietā varētu Mazputniņa illustrātori, kas pierādījuši savu prasmi un gaumi. Morālu un materiālu atbalstu darba darītāji, protams, gaidītu no vecākiem un organizācijām.

Izdotā vingrinājumu burtnīca prasa papildinājumu un turpinājumu. Tāpēc ļoti gaidīta ir otra daļa. Alfrēds Kalnājs apsolījis to laist tautā jau pirms Ziemas svētkiem.

PRESES BRĪVĪBA UN SKEPTICISMS

Debatēs par Jaunās Gaitas ceļiem vai neceļiem ir sajauktas divas dažādas lietas: preses brīvība un kādu atsevišķu personu gudrība, muļķība, sazvērestība vai jaunība. Visas no šīm lietām ir debatējamas un tādēļ „Latvijas Amerikā" nostāja šinī jautājumā ir apsveicama.

Attiecībā uz jautājumu par preses brīvību, liekas, ka neviens negrib totāli noliegt tās vēlamību. Strīds ir par robežām. Amerikāņu preses nostāja, un cik zināms, arī pārējo demokratisko valstu nostāja šinī jautājumā ir, ka viss ir vēlams, kas nav nepatiess un negaumīgs. Speciālos gadījumos, kā Kubas incidentā, prezidents izdeva aicinājumu redakcijām nerakstīt par lietām, kas būtu pret valsts drošību. Kā tālāku novērojumu var minēt, ka spekulātīvām esejām par kādu notikumu pagātnē, pareģojumu vai apceri ierobežojumi nepastāv, ja tikai tās ir uzrakstītas pietiekami labā valodā un ir saskaņā ar redakcijas valdinījām.

Latviešiem preses brīvības jautājums pagātnē ir bijis akūts. Kā ievērojamus cīnītājus par preses brīvību var minēt Kr. Valdemāru, Raini, Dr. M. Valteru, un A. Kroderu. Vismaz, kamēr šie viri cīnījās, viņu mērķis bija līdzīgs augšminētam demokratisko valstu standartam.

Vai kaut kas ir noticis, lai šo standartu mainītu, lai kaut kādu iemeslu dēļ starp latviešu trimdiniekiem preses brīvības robežas tiktu sašaurinātas? Cik var spriest, tad visi Jaunās Gaitas kritiķi prasa, lai zināmi posmi no latviešu pagātnes tiktu kritizēti saudzīgi, ja to dara.

Argumenti par šāda ceļa vēlamību ir šādi:

1. Mēs nevaram atļaut visiem, kas grib, teikt, ko grib, jo daudz var pateikt, kas nāk par labu mūsu ienaidniekiem — komūnistiem, ko tie var izlietot propagandai. 2. Mēs nevaram atļauties rakstīt no pārāk skeptiska viedokļa, jo nezin, kur tas var beigties, un ļoti iespējams, ka tas beidzas trimdinieku un, galvenokārt, jaunatnes disintegrācijā. 3. Dažas lietas ir tik mīļas, ka tikai mežoņi drīkst tās traucēt.

Uz pirmo argumentu var atbildēt, ka gandrīz viss, ko varam darīt, var tikt izmantots propagandai. Mēs varam sevi novest pie stagnācijas, vai arī pat izdarīt pašnāvību, un tad arī tas var tikt izmantots propagandai.

Pirms atbildēt uz otro jautājumu, trešais ir drusku vieglāks. Fundamentāli, tas ir vecais ošu jautājums. Trimdas Indrānu tēviem to ošu var būt vairāk, un dažādu iemeslu dēļ tie varbūt mīļāki. Konflikts var arī būt asāks, jo šis jautājums nav tikai paaudžu jautājums, bet arī kultūras jautājums. Esmu pārliecināts, ka Jauno Gaitu aizstāvēs tikpat tie, kas ir vecāki, kā tie, kas ir jaunāki par 40 gadiem. Trimda dažus no mums ir novecojusi par ātru un citus uzglabājusi jaunus par ilgu.

Atbildot uz otro argumentu, vispirms jāsaka, ka skepticisms stāv tiešā attiecībā ar preses brīvību. Jo vairāk domā par skep-

(Noslēgums 8. lpp.)

J. VESEĻA PĒDĒJAIS DARBS

Ziemeļblāzmas apgāda īpašnieks J. Abučs Zviedrijā informē, ka drīzumā iznāks mirušā rakstnieka Jāņa Veseļa pēdējais darbs — romāna Tērauda dvēsele 4. daļa. J. Abučs beidzis arī visus sagatavošanas darbus Jāņa Raiņa rakstu 14. sējumam, bet tā iespiešanai vēl pašreiz nav līdzekļu.

Tilta apgāds ASV, turpinādams izdot Annas Brigaderes darbus, nule publicējis jaunu sējumu — Drāmas un noveles. Grāmatā ievietotas trimdā vēl neiespiestās Annas Brigaderes drāmas — Raudupiete, Ausmā un Heteras mantojums. No novelēm tur ir — Vernītis un pātadziņa un Balibulaks. Izdevums aptver 300 lappuses.

JAUNI PANĀKUMI

JUŖA SOIKANA DARBU IZSTĀDE ULMĀ

Jaunus panākumus vācu publikā guva glezmotājs un grafiķis Juris Soikans izstādē Ulmā, ko no 15. līdz 18. novembrim ev. - lut. draudzes telpās bija rīkojusi Baltiešu apvienība Vācijā. Soikans pavisam bija izstādījis 45 darbus, kas apliecināja viņa spēju vispusīgumu. No agrākā laika darbiem bija redzamas portretu skices, kokgrebumi, reliģiozi zīmējumi, Zem svešas debess cikla darbi un iespiedumkrāsas technikā ar krāsu mentīti darinātie darbi. Laikam resp. 18. novembrim piemēroti bija cikla Zem svešas debess darbi, kas attēlo latviešu tautas ciešanas.

Vislielāko ievērību guva jaunajā technikā darinātie darbi. Starp tiem izcilākie bija Vina kalns un Studija ar putniem, tāpat arī vairākas figūras un cilvēku augumi. Soikans šinī technikā panāk lielu virtuozitāti. Taču ne tikai technika un kontrasti starp balto un melno atstāj lielu iespaidu, bet visvairāk pakāpenība un nianses, ēnojumi un pāreja no melnā uz balto dod darbiem vienreizīgumu. Sensibilitāte, spēks un kustība dveš no šiem Soikana darbiem.

Arī par šo izstādi vācu presē parādījās cildinošas atsauksmes.

Nākošā Juŗa Soikana darbu izstāde paredzēta starp Ziemsvētkiem un Jaungadu Kēnigšteinā.

Rakstniece Zenta Mauriņa 15. decembrī atskatās uz 65 mūža gadiem.

Latvieši Kanādā

TORONTO

SATIKSIMIES TIRDZIŅĀ!

DV gadskārtējais Ziemassvētku tirdziņš Toronto DV namā sestdien, 8. decembrī, būs atvērts no plkst. 10 līdz 8 vakarā, bet svētdien, 9. decembrī, no plkst. 10 līdz 6 vakarā.

Ⓞ DV KV kārtējo darba sēdi vadīja valdes priekšsēdis R. Epneris. Kanadas vanadzes pārstāvēja I. Breikša.

Valde piešķira pabalstus vairākiem grūtībās nonākušiem tautiešiem.

Zviedrijas DV ierosinājuši rīkot korespondences šaušanas sacensības visas DV organizācijas mērogā. Paredzams, ka šajās sacensībās piedalīsies arī Kanadas DV nodaļu šaušanas sporta nozares.

Ⓞ Pulkvedim V. Janumam apmeklējot latviešus Šelburnas apriņķī, mūsu lauksaimnieki nodibināja jaunu DV nodaļu. Kanadas valde apstiprināja jauno vienību kā DV Šelburnas nodaļu „Druva".

Aprūpes daļas vadītājs A. Kvēps ziņoja, ka Ziemassvētku kartīšu izplatīšana šogad īstenojas ar ļoti labiem panākumiem.

Ⓞ Lieltorontō pašvaldību vēlēšanas sagādāja dažus negaidītus pārsteigumus.

Ar lielu balsu vairākumu par Toronto pilsētas galvu ievēlēja Donaldu Sammervillu. Viņa tuvākie līdzstrādnieki būs Filips G. Givens, Allans A. Lamports, kā arī Viljams Denisons, Herberts Orliffs.

„Jaunās pilsētas valdes uzdevums būs darbs, darbs, darbs," izteicās jaunievēlētais pilsētas galva. „Tas nekad nekļūs par rozēm klātu gultu."

Jaunie Lieltoronto atsevišķo pašvaldību vadītāji būs: East York — True Davidson; Etobicoke — John P. Mac Beth; Forest Hill — Edwin J. Pivnick; Leaside — Lloyd Dickinson, Long Branch — Leonard Ford; Mimico — Hugh M. Griggs; New Toronto — Donald R. Russell; North York — Norman Goodhead; Scarboro — Albert M. Campbell; Swansea — Lucien C. Kurata; Weston — George W. Bull un York Jack Mould.

Par fluoridaciju nobalsojuši — 169.897, pret — 165.606. Kopīgais tiesīgo vēlētāju skaits ir 960.715. Ūdens fluoridācija Toronto paredzēta ar 1963. g. maiju. Pretbalsotāji organizē šī jautājuma pārbalsošanu jaunās vēlēšanās pēc 2 gadiem.

Ⓞ Jau vairāk kā nedēļu bieza migla sedz Toronto pilsētu un Ontario provinces dienvidus daļu. Policija ziņo, ka satiksmes negadījumu skaits šinī miglas periodā tomēr ir mazāks nekā normālos laika apstākļos. Satiksmes sastrēgumi kļuva neizbēgami, ūdens un gaisa satiksme nokavēta un daudzus lidojumus nācās atlikt.

Ⓞ 1. ev. - lut. draudzes Ziemassvētku eglītes vakars bērniem notiks 16. decembrī. Sākums plkst. 16 ar bērnu dievkalpojumu baznīcā. Pēc tam bērnu teātris ar uzvedumu „Saules zieds", Hugo Mīkelsona iestudējumā, piedaloties Ernas Bērziņas - Ošiņas baletstudijas audzēknēm un pianistei Anitai Grigalei. Izrādes dekorācijas gatavo māksl. J. Zuntaks, par apgaismojumu rūpējas R.Purvs. Izrādei beidzoties, sagaidāma Ziemassvētku vecīša ierašanās. Pēc tam rotaļas. Par tējas galdu un par vakara labu izdošanos rūpējas draudzes dāmu komiteja I. Slaņķis vadībā. Bērni iepriekš nav jāpieteic. Dāvanai par bērnu jāmaksā $ 0.50. Pieaugušiem piedalīšanās tējas vakarā pret ziedojumiem.

Ⓞ Māc. A. Čops 2. decembrī baznīcā kristīja: Ivaru Kārli Pavasaru, Ainas un Kārļa dēliņu; Astrīdu Lindu Salu, Austras un Žaņa meitiņu; Moniku Zintu Tiltiņu, Cary un Viļņa meitiņu, un Albertu Nikolaju Zubānu, Rasmas un Nikolaja dēliņu.

OTAVA

Ⓞ Otavā par pilsētas galvu atkal ievēlēta Charlotte Whitton.

HAMILTONA

Ⓞ Piektdienas vakarā no Latviešu pagasta Orandžvillē Hamiltonā ieradās pulkv. V. Janums, lai Hamiltonas DV sarīkojumā runātu un stāstītu par dzīves apstākļiem okupētajā Latvijā.

Uzņēmumos redzējām Rīgas pili, Brīvības pieminekli, Brāļu kapus, Meža kapus, Raiņa kapus, kā arī citas pilsētas un laukus, kolchozus, ciemus un Latvijas dabu. Drūms iespaids no nodegušās Jelgavas. Sevišķi iespaidīga Katoļu iela, kur 17 gadu laikā vēl nav pat lāgā novākti gruveši, par jaunceltnēm nemaz nerunājot. Tāpat bēdīgs iespaids no kolchozu un lauku dzīves.

Krāsu uzņēmumos pulkv. V. Janums rādīja arī latviešu dzīvi Vācijā: Minsteres ģimnaziju, LAKEC, DV invalīdu namu Berzaini.

Pulkvedis demonstrējumus komentēja ar asprātīgiem paskaidrojumiem. Referāta beigās pulkvedim V. Janumam pateicās Hamiltonas DV priekšnieks O. Ieviņš; ziedus pasniedza Hamiltonas vecākā vanadze M. Kuncāna. Sekoja tējas vakars, kur tālais viesis atbildēja uz jautājumiem.

VINIPEGA

Ⓞ DV mednieki un makšķernieki ar viesiem pulcējās 1. decembrī G. Kaktiņa mājā. Vakaru atklājot, nodziedāja DV himnu. Sekcijas pr-ks A. Kēleris konstatēja, ka vietējo latviešu vidū samērā daudz aktīvu mednieku. Latvieši nelaimes gadījumos provincē nav cietuši. Lūdza arī turpmāk tāpat ievērot piesardzību medībās. Nodaļas pr-ks J. Staudžs uzsvēra, ka mednieki un makšķernieki ievērojami pacēluši nodaļas aktivitāti. Līdztekus nodaļas ziedotiem līdzekļiem aprūpei, uzaicināja nodaļas biedrus materiāli atbalstīt citas vietējās latviešu organizācijas, kas sekmē kopīgo nacionālo mērķu īstenošanu.

A. Larionovs saņēma trofeju, kas bija piešķirta iepriekšējā gadā kā uzvarētājam makšķerēšanā. Izlozē Aidas Niedras rakstus laimēja L. Kēlere, J. Vesela dzejas — B. Minkēvica.

Par cienastu gādāja namamāte un vanadzes. Vakars, kurā bija pulcējušies ap 30 dalībnieku, pagāja omulīgi dejās, dziesmās un mednieku stāstos.

Ⓞ Vinipegas latviešu akadēmiskā saime sapulcējās Peterdy ģimenes mājā. Sanāksmi atklāja pr-ks A. Vītiņš. Par sapulces vadītāju ievēlēja J.Ansklāviņu, par protokolistu M. Dzidrumu. Valdes pārskatu nolasīja A. Vītiņš, Revīzijas komisijas ziņojumu — T. Blosmanis, kases — O. Šmits. Biedrzinis I. Strauss ziņoja, ka akadēmiskā saimē ir 19 biedru. Sapulce pārskatus pieņēma.

Akadēmiskās saimes darbībā atzīmējami referāti: A. Vintera par latviešu valodas izcelsmi, I. Strausa par senlatviešu vēsturi un Dr. I Strautmanes par vēža slimību. Materiāle līdzekļi, no kuriem ⅔ ir sabiedrības ziedojumi un ⅓ biedru maksas, izlietoti Svētā krēsla Svētdienas skolas atbalstam ar naudas un grāmatu balvām, kā arī latviešu oriģināldarbu balvām universitāti beigušiem — kopā par $ 50,84, atlicinot vēl skaidru naudu kasē $ 113,36.

Sapulce pieņēma latviešu akadēmiskās saimes statūtus, kuŗu mērķos sevišķi pasvītrota latviešu kultūras saglabāšana un latviešu tautas brīvības centienu veicināšana.

Jaunievēlētajā valdē: I.Strauss — priekšnieks, M. Dzidrums — pr-ka vietnieks, E. Šnikere — sekretāre, A. Vītiņš — biedrzinis un O. Šmits — kasieris. Revīzijas komisijā ievēlēti: E. Peterdy, T. Blosmanis un J. Ansklāviņš.

O. S.

NODODIET SVĒTKU PASTU LAIKĀ

Lai paātrinātu pasta sūtījumus Ziemassvētku laikā, lūdzam nosiet un attiecīgi apzīmēt saiņus.

Vēstulēm nodošanai Toronto lietot zīmes: „Toronto City" (dabūjams pasta kantoros). Ārpus Toronto sūtījumiem „Out of Town" zīmes.

Sūtiet agri un cik vien bieži dienā iespējams.

Speciālās piegādes un gaisa pasta sūtījumus nododiet pasta kantoros.

Lietojiet pasta iecirkņu numurus Toronto un citās pilsētās, kur šāda iecirkņu sadale pastāv. Ziemassvētku kartes izsūtiet pirms 17. decembŗa.

Ontario provinces valdības sekretārs un pavalstniecības ministrs J. Yaremko un parlamenta priekšsēdis W. Murdochs kopā ar etniskās preses redaktoriem pēc parlamenta sesijas svinīgās atklāšanas.

LATVIJAI UN LATVJU JAUNATNEI

Latvijas skautu prezidenta ģenerāļa Kārļa Goppera fonds publicējis šādu aicinājumu:

Ģenerāļa Goppera fonds kalpo visai latviešu jaunatnei — palīdzot rasties un iznākt piemērotiem darbiem literātūrā, mūzikā un tēlotājās mākslās, un rūpējoties par piemērotu latviskās audzināšanas darba paliglīdzekļu sagādi.

Ģenerālis Goppers bija vīrs, ap kuŗa piemiņu var saslēgties visi, kam tuva un mīļa latviešu jaunatne un latviešu jaunatnes audzināšanas darbs. Censonis, kuŗš pats sen dzīvē izlauzis ceļu, viens no izcilākiem karaviriem, labs audzinātājs, mocekļa nāvē mirušais ģenerālis ar savu dzīvi devis paraugu, kas rosina, aicina un sauc.

Fonds turpina darbu, par kuŗu ģenerālis Kārlis Goppers atdevis savu dzīvi un dzīvību — brīvai Latvijai un latviskai jaunatnei.

Sirsnīgs paldies visiem, kuŗi pagājušā gadā ar ģenerāļa Goppera fonda pieminas markas. Laipni lūdzam uz katras jūsu šī gada Ziemsvētku sveiciena aplokšņes uzlipināt arī vienu šo piemiņas marku. Svētku sveiciena saņēmējam tā paudīs, ka jūsu domas ir arī pie latviešu jaunatnes un tā darba, kas tiek darīts „Latvijai un latvju jaunatnei", kā to pauž pati marka.

Marku loksnes cena ir viens dolars. Samaksa nosūtāma fonda pārstāvim Kanadā J. Treimanim, 8 Nipissing Drive, Islington, Ont.

Ģenerāļa Goppera fonds turpina arī lietotu pastmarku vākšanu. Lūdzam šinī darbā mūs atbalstīt, nosūtot jums pieejamās pastmarkas fonda šī darba pārzinim Kanadā E. Ozolam, 18 Shaver Ave. N., Islington, Ontario.

PAZIŅOJUMS

Latviešu nacionālās apvienības Kanadā padomes vēlēšanu komisija konstatē, ka par padomes vēlēšanām, kas notika no š. g. 27. oktobŗa līdz 5. novembrim, paredzētajā laikā nekādas sūdzības nav saņemtas. Saskaņā ar vēlēšanu instrukcijas noteikumiem vēlēšanu komisija nolēma minētās vēlēšanas atzīt par spēkā esošām, vīsus vēlēšanu komisijas materiālus nodot LNAK valdei un savu darbību izbeigt.

Vēlēšanu komisija pateicas visām draudzēm, organizācijām, biedrībām, kopām un atsevišķām personām, kas ar savu palīdzību veicināja un atvieglo ja komisijas darbu.

Vēlēšanu komisija

Sarīkojumu kalendārs

TORONTO

7. februārī — pianista Artūra Ozoliņa koncerts. Koncertapvienības sarīkojums. I Unitarian Church auditorijā, 175 St. Clair W.

15. febr. Mākslinieku karnevāls Columbus zālē, Toronto.

7. martā — dziedones Ritas Dzilnas - Zaprauskas koncerts. Koncertapvienības sarīkojums. I Unitarian Church auditorijā, 175 St. Clair W.

17. martā — Viestura kora koncerts skolai par labu Sv. Andreja bazn. sarīkojumu zālē.

23. martā plkst. 7.30 vakarā — Sv. Andreja b-cas zālē - Komp. Jāzepa Vītola piemiņas koncerts.

5. maijā — Ģimenes diena Sv. Andreja bazn. sarīk. zālē.

11. maijā — Maija balle. DV sarīkojums.

LONDONA

16. dec. — Ev. - lut. draudzes Ziemas svētku eglīte.

SV. KATARĪNES

31. decembrī — Jaungada sagaidīšanas balle Prudhomme's viesnīcas telpās.

HAMILTONĀ

12. janvārī — Draudzes dāmu komitejas saviesīgs vakars - balle — Rainbow zālē.

19. janvārī — Hamiltonas DV pilnsapulce.

16. februārī — 8. karnevāls Pigbridžā. DV sarīkojums.

12. janvārī — Draudzes dāmu

31. martā 1963. g. — Prof. J. Vītola 100 gadu dzimšanas dienas atceres koncerts

TORONTO

Mākslinieku vienības „Latvis" gleznu izstāde Alb. White galerijā 381 Adelaide St. W. atvērta līdz 21. decembrim.

8. un 9. decembrī — gleznotāja A. Anšmita gleznu izstāde un DV Ziemsvētku tirdziņš.

9. decembrī plkst. 2.30 p. p. Ungāru namā māc. A. Čopa ref. „Jaunatnes uzdevumi Latvijā un šeit". TLB sarīkojums.

22. decembrī plkst. 8 vak. Ziemas svētku ieskaņa mūzikā un dzejā Walmer Rd. baptistu dievnamā: koris un solisti.

31. decembrī — Jaunā gada balle. DV sarīkojums.

5. janv. Latviešu Strēlnieku biedrība Kanadā rīko tradicionālo Ziemsvētku kauju atceres vakaru ar garīgu aktu DV namā.

5. janvārī, plkst. 5.00 Ziemas svētku kauju atceres sarīkojums Saulainē. Lūgums ierasties pirms tumsas iestāšanās.

6. janv. — skolas eglīte Sv. Andreja baznīcas sarīkojumu zālē.

12. janvārī R. Blaumaņa 100. dzimšanas dienas atceres vakars Sv. Andreja baznīcas telpās. Rīko DV un Preses kopa.

19. janvārī 1963. g. — Viestura kora gadskārtējais koncerts.

26. janvārī — Kolumbus zālē Preses balle.

26. janvārī Sv. Andreja baznīcas sarīk. telpās Draudzīgā aicinājuma atcere. TLTA sestdienas ģimnazija.

2. febr. DV karnevāls Palace Pier telpās.

GENERĀLKONSULS
Mr R. N. BRYSON
Toronto, tel. HO 3-5861,
118 DANFORTH AVE.

KONSULS
VILIS TOMSONS
Tel. RE 8-7798, Montreal, P. Q.
5210 VICTORIA AVE., APT. 16.

V. BEBRIS
APDROŠINĀŠANAS
SPECIĀLISTS
41 PITCAIRN CRESC.
TORONTO, PL. 9-0266.

ALEKSANDRA KANBERGA
RAKSTU DARBU BIROJS
65 Ferrier Ave., Toronto
(pie Danforth & Carlaw)
Tel.: HO 3 2667

TORONTO
LATVIEŠU
KREDITSABIEDRIBA
LATVIAN (TORONTO)
CREDIT UNION LIMITED
maksā 4% gadā par noguldījumiem un 3½% par depozitiem, izdara visas parastās banku operācijas. Izsniedz aizdevumus un atklātas māju hipotēkas. Birojs atvērts 6 dienas nedēļā jaunās telpās —
27 BLOOR ST., E. TORONTO,
TEL. 924-8775,
no pirmdienas līdz piektdienai, no plkst. 12—8 vakarā un sestdienās no plkst. 12—5 p. p.

Sv. Jāņa draudzes Svētdienas skolas eglītes sarīkojums notiks 16. decembrī, plkst. 2 p. p. Centrālās YMCA's telpās. Uzņēmumā aina no māc. A. Lūša eglītes vakaram sarakstītā uzveduma Uz Betlemi. Foto JAK

PORCELĀNA IMPORTPRECES
LOTI SKAISTAS KAFIJAS UN PUSDIENU GALDA SERVIZES. KRISTĀLA UN KERAMIKAS PUĶU VĀZES. NERŪSĒJOŠĀ TĒRAUDA NAŽI UN VIRTUVES PIEDERUMI. SUDRABLIETAS UN CITAS MANTAS DĀVANĀM IMPORTĒTAS TIEŠI NO VĀCIJAS UN JAPĀNAS.
— VAIRUMTIRDZNIECĪBAS CENAS. —
511 King St., West, Toronto.
Atvērts no plkst. 10 — 4, sestdienās no plkst. 10 —2.
Tel. EM 4-9627 vai vakaros BA 1-2433.
Estonian Import Co. M. Blauhut.

DAUGAVAS VANAGU TRADICIONĀLAIS
ZIEMSVĒTKU TIRDZIŅŠ
un MĀKSLINIEKA A. ANŠMITA GLEZNU IZSTĀDE
notiks š. g. 8. un 9. decembrī 123 Huron ielā, Toronto, Ont.
Bazārs. Ⓞ Cepumi — kafijas galds. Bagātīgā izvēlē Ziemsvētku dāvanām: tautiskas rotas lietas — sudraba un zelta izstrādājumi, audumi, grāmatas, skaņu plates u. t. t.
Tirdziņš būs atvērts sestdienas rītā no plkst. 10 līdz 8 vakarā, bet svētdien no plkst. 10 — 6 v. Visi laipni aicināti. Pārsteiguma dāvanas pirmiem 50 apmeklētājiem. DVK VALDE

TĒLNIEKA 50 MŪ

IESPAIDI UN PĀRDOMAS VOLD JUBILEJAS IZSTĀ

Šogad ziemas mēneša beigās — 28. decembrī tēlnieks Voldemārs Jansons pārkāpj 50 gadu mūža slieksni. Ja jau vispār nodzīvotie pieci gadu desmiti aizpilda cilvēka mūža augšupejošo posmu, mākslinieka dzīves ritumā pussimts gadiem vēl lielāka nozīme, mūža slieksnim vēl augstāks kāpums. Mākslinieka dzīvē pussimts gadi saistās ar radošās darbības rosigāko un noteicošo cēlienu, kad iezīmējas un izveidojas viņa personība un viņa sniegumu raksturs, tālākā darbības gaitā paliekot un turoties kā upe ierautajā gultnē.

Tēlotājā mākslā, kā tēlniecībā, tā gleznicībā, mākslinieka dzīves lielākos posmus un pagrieziens jau no tāli tāllem laikiem pasākts atzīmēt plašām un cik vien iespējams pilnīgām viņa darbu izstādēm. Ar to mākslinieks savā jubilejā iznāk atklātības priekšā, pievēršot sev un saviem mākslinieciskās jaunrades sniegumiem simtkārt lielāku uzmanību, izpelnoties kritiku un atzinību bagātīgāk un arī negantāk nekā parastajās ikdienas gaitās. Tā arī tēlnieka Voldemāra Jansona 50 mūža gadiem veltītā mākslas izstāde atklāta milzīgās metropoles Ņujorkas Dunkana galerijā (215 E. 82nd St.). Izstāde, kas ilgs līdz 10. dec., atvērta no plkst. 10—18, svētdienās no plkst. 14—17, bet pirmdienās slēgta.

Apmeklētāju Dunkana galerijā sagaida liels Voldemāra Jansona skulptūru klāsts — mākslinieka sniegumu zieds trimdas gados. Skatītāju acu priekšā te atveras trijās dimensijās ietvertais daiļums tik pilnīgi un kupli, ka vienā mirklī to paņem savā varā un ieved tēlniecības brīnumjaukajā pasaulē.

Sencācionālo, pārmoderno „lodējumu", „sanaglojumu" un „sakarinājumu" meklētājam tēlnieka V. Jansona jubilejas izstāde varētu likties pavisam nemoderna, ja tanī nerēgojas ne veci lokomotīves katli, ne sarautās un sarūsējušās tanku kāpurvažas, ne naftas urbju atlauztie gabali.

Jansons nepieder ultrā modernajām efemērām un neskrien līdzi acumirkļa kliedzieniem.

„Tēlniecībai kā mākslas nozarei piemīt savdabiga iezīme," atbild tēlnieks jautājumam par to, kas raksturīgs tēlniecībai: „Tā ir kustība pretim neredzamam mērķim nenoteiktā virzienā. nē.

ĢENERĀLKONSULS
Mr R. N. BRYSON
Toronto, tel. HO 3-5861,
118 DANFORTH AVE.

KONSULS
VILIS TOMSONS
Tel. RE 8-7798, Montreal, P. Q.,
5210 VICTORIA AVE., APT. 16.

V BEBRIS
APDROŠINĀŠANAS SPECIĀLISTS
41 PITCAIRN CRESC.
TORONTO. PL. 9-0266.

ALEKSANDRA KĀNBERGA
RAKSTU DARBU BIROJS
65 Ferrier Ave., Toronto,
(pie Danforth & Carlaw)
Tel.: HO 3 2667

TORONTO LATVIEŠU KREDĪTSABIEDRĪBA
LATVIAN (TORONTO) CREDIT UNION LIMITED
maksā 4% gadā par noguldījumiem un 3½% par depozītiem, izdara visas parastās banku operācijas. Izsniedz aizdevumus uz atklātas māju hipotēkas. Birojs atvērts 6 dienas nedēļā jaunās telpās —
27 BLOOR ST., E. TORONTO, TEL. 924-2775,
no pirmdienas līdz piektdienai, no plkst. 12—8 vakarā un sestdienās no plkst. 12—5 p. p.

…rīkojumu kalendārs

7. februārī — pianista Artūra Ozoliņa koncerts. Koncertapvienības sarīkojums. I Unitarian Church auditorijā, 175 St. Clair W.
15. febr. Mākslinieku karnevāls Columbus zālē, Toronto.
7. martā — dziedones Ritas Dzilnas - Zaprauskas koncerts. Koncertapvienības sarīkojums. I Unitarian Church auditorijā, 175 St. Clair W.
17. martā — Viestura koŗa koncerts skolai par labu Sv. Andreja bazn. sarīkojumu zālē.
23. martā plkst. 7.30 vakarā — Sv. Andreja b-cas zālē - Komp. Jāzepa Vītola piemiņas koncerts.
5. maijā — Ģimenes diena Sv. Andreja bazn. sarīk. zālē.
11. maijā — Maija balle. DV sarīkojums.

LONDONA
16. dec. — Ev. - lut. draudzes Ziemas svētku eglīte.

SV. KATARĪNES
31. decembrī — Jaungada sagaidīšanas balle Prudhomme's viesnīcas telpās.

HAMILTONĀ
12. janvārī — Draudzes dāmu komitejas saviesīgs vakars - balle — Rainbow zālē.
19. janvārī — Hamiltonas DV pilnsapulce.
16. februārī — 8. karnevāls Pigbridžā. DV sarīkojums.
12. janvārī — Draudzes dāmu
31. martā 1963. g. — Prof. J. Vītola 100 gadu dzimšanas dienas atceres koncerts

…ĀNA IMPORTPRECES
KAFIJAS UN PUSDIENU GALDA SER…
…LA UN KERAMIKAS PUĶU VĀZES.
…ERAUDA NAŽI UN VIRTUVES PIEDE…
…LIETAS UN CITAS MANTAS DĀVANĀM
… TIEŠI NO VĀCIJAS UN JAPĀNAS.
…UMTIRDZNIECĪBAS CENAS. —
… King St., West, Toronto.
…st. 10 — 4, sestdienās no plkst. 10 —2.
…M 4-9627 vai vakaros BA 1-2433.
… Import Co. M. Blauhut.

…ĀKSLINIEKA A. ANŠMITA GLEZNU IZSTĀDE
… š. g. 8. un 9. decembrī 123 Huron ielā, Toronto, Ont.
…, grāmatas, skaņu plates u. t. t.
…klētājiem. DVK VALDE

Dzīve Savienotās Valstīs

TĒLNIEKA 50 MŪŽA GADI

IESPAIDI UN PĀRDOMAS VOLDEMĀRA JANSONA JUBILEJAS IZSTĀDĒ

Šogad ziemas mēneša beigās — 28. decembrī tēlnieks Voldemārs Jansons pārkāpj 50 gadu mūža slieksni. Ja jau vispār nodzīvotie pieci gadu desmiti aizpilda cilvēka mūža augšupejošo posmu, mākslinieka dzīves ritumā pussimts gadiem vēl lielāka nozīme, mūža slieksnim vēl augstāks kāpums. Mākslinieka dzīvē pussimts gadi saistās ar radošās darbības rosīgāko un noteicošo cēlienu, kad iezīmējas un izveidojas viņa personība un viņa sniegumu raksturs, tālākā darbības gaitā paliekot un turoties kā upe ierautajā gultnē.

Tēlotājā mākslā, kā tēlniecībā, tā glezniecībā, mākslinieka dzīves lielākos posmus un pagriezienus jau no tāli tāliem laikiem pasākts atzīmēt plašām un cik vien iespējams pilnīgām viņa darbu izstādēm. Ar to mākslinieks savā jubilejā iznāk atklātības priekšā, pievēršot sev un saviem mākslinieciskās jaunrades sniegumiem simtkārt lielāku uzmanību, izpelnoties kritiku un atzinību bagātīgāk un arī negantāk nekā parastajās ikdienas gaitās. Tā arī tēlnieka Voldemāra Jansona 50 mūža gadiem veltītā mākslas izstāde atklāta milzīgās metropoles Ņujorkas Dunkana galerijā (215 E. 82nd St.). Izstāde, kas ilgs līdz 10. dec., atvērta no plkst. 10—18, svētdienās no plkst. 14—17, bet pirmdienās slēgta.

Apmeklētāju Dunkana galerijā sagaida liels Voldemāra Jansona skulptūru klāsts — mākslinieka sniegumu zieds trimdas gados. Skatītāju acu priekšā te atveras trijās dimensijās ietvertais daiļums tik pilnīgi un kupli, ka vienā mirklī to paņem savā varā un ieved tēlniecības brīnumjaukajā pasaulē.

Sencācionālo, pārmoderno „lodējumu", „sanaglojumu" un „sakarinājumu" meklētājam tēlnieka V. Jansona jubilejas izstāde varētu likties pavisam nemoderna, ja tanī nerēgojas ne veci lokomotīves katli, ne sarautās un sarūsējušās tanku kāpurvažas, ne naftas urbju atlauztie gabali.

Jansons nepieder ultrā modernajām efemērām un neskrien līdzi acumirkļa kliedzieniem.

„Tēlniecībai kā mākslas nozarei piemīt savdabīga iezīme," atbild tēlnieks jautājumam par to, kas raksturīgs tēlniecībai: „Tā ir kustība pretim neredzamam mērķim nenoteiktā virzienā. Kustība mani interesē tikai tik tālu, cik tālu tā kalpo iekšējās jeb garīgās enerģijas izteikšanai ķermeņa stāvoklī, kas atveidojams tēlā."

„Kā to vislabāk panākt?"

„Savos darbos pielietoju masīvas un reizē ar to vienkāršotas formas. Pilnīgs, skaidrs siluets, tas galvenais," mākslinieks te norāda uz „Elzas" portretu. „Vienkāršojot formu, es neatveidoju tieši tā, kā tas redzams dabā, bet radu jaunu formu — mākslas darbu, skulptūru. Skulptūra nav un nekad nevar arī būt īstenības atdarinājums, nevar būt dabas kopija. Man patīk veidot masīvas, monumentālas fomas."

„Kādus materiālus vislabāk patiktos pielietot?"

„Tas atkarājas no skulptūras rakstura. Pirms sāku veidot, vispirms meklēju, kāds piemērotākais materiāls, kas vispilnīgāk izteiktu un vislabāk saskaņētu ar iecerētā mākslas darba saturu. Tāpēc tēliem izmantots dažāds materiāls: bronza, granīts, marmors, māls un koks. Personīgi man vislabāk patiktos kalt pelēkā granītā, bet praktiski to pagrūti īstenot, jo nepieciešama īpaša darbnīca."

Lielākos jubilejas svētkos parasti mēdzam meklēt un celt gaismā, ko gavilnieks savās mūža gaitās sasniedzis un kādi atzinumi par to atrodami presē un vispārējos vērtējumos.

Ārpus latviešu trimdinieku sabiedrības Jaunās pasaules krastos tēlnieks pirmo atklāto atzinību izpelnījās Vilmingtonā, Delaveras mākslas skatē ar rakstnieka Pētera Ērmaņa ģīmetni. Kad V. Jansons līdz ar Filadelfijas latviešu mākslinieku kopu piedalās vairākās tuvākās un tālākās apkaimes izstādēs, par viņa mākslu izveidojas īpaši slēdzieni un raksturojumi.

Recenzijā par izstādi Hagerstaunā saglabājies šāds V. Jansona raksturojums: „Jansons cieši turas jaunklasicisma gultnē, droši un pārliecinoši iedams pāri un garām visiem acumirklīgās modes kliedzieniem un lētas popularitātes vilinājumiem. Visi viņa darbi staro nepārveidotā daiļumā. Tomēr būtu gaužām aplami apgalvot, ka V. Jansons kopē dabu. Nē, to viņa darbos nevar saskatīt, pat ģīmetnēs nē. Jansons savos tēlos atmet visu sīko un nenozīmīgo, lai vēl jo vairāk izceltu zīmīgo un raksturīgo un tā atsegtu pašas dabas sniegto daiļumu neaizplīvurotā un neaizēnotā pilnībā.

Ģīmetnēs Jansons aizsniedzis lielu pilnību kā veidojumā, tā apdarē un mākslinieciskā tulkojumā."

Tēlnieks Voldemārs Jansons dzimis 1912. gada 28. decembrī Koknesē. Studējot Latvijas Mākslas akadēmijā tēlniecību un arī zīmēšanu, Jansons jau drīz vien ar savām spējām saistīja mācības spēku uzmanību un arī vecāko mākslinieku atzinību. Latvijā Jansons piedalījies ar saviem darbiem vairākās izstādēs Rīgā, Koknesē un Pļaviņās. Diemžēl, apdāvinātā tēlnieka karjēras sākuma posms iekrīt 2. pasaules kaŗa laikā. Jau drīz vien pēc Latvijas Mākslas akadēmijas beigšanas 1943. gadā, līdz ar daudziem latviešu bēgļiem arī V. Jansons devās trimdā. Vircburgā tam izdevās nodibināt mākslas skolu, kuŗu viņš pats arī vadīja. Vācijas laikā piedalījās izstādēs Štutgartē, Eslingenā, Badenbadenē, Neiburgā un Traunšteinā. Ierodoties 1951. gadā ASV, Jansons pirmā laikā apmetās Vilmingtonā, kur, sākot ar 1953. gadu, 4 gadus no vietas piedalās vietējās izstādēs. Pārnākot uz Filadelfiju, tēlnieks savā dzīvoklī ierīkoja provizorisku studiju, kur tad arī radušies viņa pēdējā laika darbi. Sabiedriskā laukā V. Jansons darbojies tik aktīvi, kā reti kāds cits, gan lasot referātus par mākslu, gan dekorējot telpas valsts svētkiem, gan arī piepalīdzot vietējās svētdienas skolas teātra uzvedumos.

Lai labākie vēlējumi turpmākās dzīves gaitās. Rx

JAUNSUDRABIŅA NOVĒLĒJUMS PRESES BIEDRĪBAI

Ņujorkā pirmo reizi notiks preses balle, kas paredzēta 1964. gada 18. janvārī kādā no labākajām viesnīcām, bija Latviešu preses biedrības centrālās valdes lēmums.

Otrs preses biedrības sarīkojums paredzēts nākamā gada rudens pusē, kad paredzēts rakstnieku rīts, dodot šķērsgriezumu par jaunākiem latviešu rakstnieku veikumiem īsā skrējienā, pašu rakstnieku izpildījumā. Kopā ar pārējām organizācijām paredzēts gatavot M. Zīverta un P. Ērmaņa rītu, kam nākamā gada sākumā ir jubilejas: M. Zīvertam 60 gadu, P. Ērmanim 70 gadu.

Preses biedrības goda biedrs rakstnieks Jānis Jaunsudrabiņš Preses biedrībai atstājis mantojumu. Pēc rakstnieka atraitnes Nates Jaunsudrabiņas un vācu tiesas piesūtītā testamenta Preses biedrība pēc Nates nāves manto rakstnieka grāmatas, manuskriptus, gleznas, bisti un istabas iekārtu ar visām mēbelēm. Pēc atraitnes vēstules nav daudz nepublicēto manuskriptu, arī no daudzinātās Raibās grāmatas ir tikai dažas lapas puses. Desmit gleznas novietos iekārtojamā mūzejā, kaut arī pagaidām nav zināms, kur tas atradīsies.

Sākta ziedojumu vākšana rakstnieka Pētera Ērmaņa Tautas balvai, kas rit sekmīgi. Izsūtītas 110 ziedojumu vākšanas listes un šinīs dienās paredz izsūtīt pārējās, kopā ap 250 listes. Katru dienu ienāk ziedojumi aploksnēs no atsevišķiem tautiešiem. Kāda tautiete no Memfis, Tenesijā, raksta, ka šinī štātā esot maz latviešu, kāpēc piesūtot ziedojumu atsevišķi. Tiešām, ziedojumu listes uz dienvidu štātiem nav sūtītas. Uz Kanadu aizsūtītas 11 listes, uz Austrāliju — 5.

P. Ērmaņa Tautas balvai ziedojumus var sūtīt tieši kasierim uz adresi: V. Irbe, 87 Elwood St., New York 40, N. Y., USA. Ziedojumu vākšanas akciju paredzēts noslēgt ap 15. janvāri, lai uz rakstnieka 70. šūpļa svētkiem 2. februārī varētu nosūtīt savākto balvu.

Saņemts ielūgums uz Preses balli Kanadā 26. janvārī. Paredzams, centrālo valdi šajā sarīkojumā pārstāvēs priekšsēdis E. Raisters.

Pārrunāja arī Latviešu preses biedrības biļetena Brīvais Vārds izdošanu.

To līdz šim izdeva Čikagas kopa ar galveno redaktoru K. Ķezberi, divas reizes gadā. Pēc valdes ieskata to vajadzētu izdot reizi gadā, uzlabojot tā saturu. Vajadzētu vairāk ievietot tādus rakstus, kas interesē preses darbiniekus. Izdevuma technisko pusi kārtotu Čikagas kopa, bet redakcijas kolēģijā darbotos E. Raisters, K. Ķezbers un V. Irbe. Abonēšanas maksu, 50 centus, iekasētu kopā ar biedru naudām Preses biedrībai. Preses biedrība par goda biedru uzņēma Pēteri Ērmani Vācijā. Par jauniem biedriem uzņēma J. Ladusānu Klīvlendā un V. Miķelsonu Kalamazū.

Pēc kasieŗa V. Irbes ziņojuma labi ienākušas biedru maksas. Pēdējos divos mēnešos biedru naudas samaksātas 150 dolaru, daudziem maksājot par pēdējiem trim gadiem. Tomēr vēl ir daži biedri, kas maksājumus nav kārtojuši. V. I.

Ziemassvētku vecītis būs visur gaidīts viesis.

Ziema beidzot ir klāt!

ŅUJORKA

◆ Ņujorkas latviešu ev. - lut. draudzes dāmu komitejas rīkoto pēcpusdienas tēju 2. decembrī apmeklēja ap 300 cilvēku, noskatoties L. Nīcis modes salona jaunākos vakara tērpus, kostīmus un pēcpusdienas kleitas. Tērpus rādīja Astride Lence, Daiga Amatniece, Ināra Bērzupe, Inese Burunovska un Ināra Vaksmane. A. Dimanta darbnīca rādīja jaunākos kažoku modeļus.

Priekšnesumos piedalījās Longailendas sieviešu ansamblis dir. R. Baloža vadībā. Programmu vadīja jaunās paaudzes aktieris V. Kundziņš. Apmeklētāji īsā laikā izpirka atspirdzinājumus, cepumus un loterijas biļetes. Dejas spēlēja Lado orķestris.

◆ Ar sirdstrieku 3. decembra rītā miris Valdemārs Ciekurs. Viņš bija Ņujorkas latv. ev.-lut. draudzes valdes loceklis un ilgāku laiku Palīdzības fonda pr-ža vietnieks. Pag. vasaru pārcēlās dzīvot no Bruklinas uz Ņudžersiju, kur iegādājās māju. Piederīgie un draudzes darbinieki pulcējās 5. decembrī piemiņas dievkalpojumā. Apglabāts 6. decembrī Grīnvudas kapos.

◆ Katastrofā Ņujorkā cietis dzejnieks Linards Tauns. Atstājot darba vietu Štāla drukātavā, viņam uzdrāzies auto. Dzejnieks novests slimnīcā, kur tam konstatēti viegli nobrāzumi galvā. Pēc dzejnieka paša vārdiem „Šoreiz ticis cauri ar zilu aci". L. Tauns veseļojas mājās.

◆ Ņujorkas latviešu biedrības 1. decembra sanāksmē pārrunāja biedrības 70 gadu vēstures izdošanu biedrības gada svētku dienā nākamā gada 19. janvārī. Materiālu daudzuma dēļ vēstures izdošanu tomēr atliks uz vēlāku laiku. Gada dienā izdos paplašinātu programmu ar biedrības vēstures aprakstu. Savāktos materiālos ir dokumenti, par kuŗu esamību agrāk nav bijis zināms. Ir kāds uzņēmums no 1917. gada ar Ņujorkas latviešu biedrības stīgu orķestri. Ir arī dažas valdības un pilsētas rezolūcijas no agrākiem gadiem, kad valsts svētkus rīkoja Latviešu biedrība. Lielāko daļu materiālus savācis māc. R. Zariņš.

◆ Pie Ņujorkas latviešu biedrības nodibināta neatmaksājama Jāņa Lorberga stipendija $ 200 apmērā. Līdzekļus dod Olga Lorberga, godinot sava mirušā vīra piemiņu. Stipendiju katru gadu biedrība izsniegs savā gada jubilejā katra gada janvārī, pirmo reizi izsniedzot 1963. gada 19. janvārī. Uz stipendiju tiesīgi ir biedrības biedri vai viņu piederīgie, kas studē kādā augstākā mācības iestādē. Kandidāti piesakāmi līdz 5. janvārim pie biedrības priekšnieka A. Homiča. I.

ČIKAGA

◆ Čikagas Sv. Jāņa draudzes pilnsapulce notiek svētdien, 9. decembrī, pēc dievkalpojuma, pl. 11.30 baznīcas sarīkojumu telpās.

Draudzes bērnu eglītes sarīkojums paredzēts svētdien, 16. decembrī, plkst. 1.15 baznīcā. Svētdienas skolas bērni sagatavojuši ludziņu. Būs arī citi bērnu priekšnesumi. Ieradīsies Ziemsvētku vecītis. Dāmas rūpēsies par atspirdzinājumu galdu.

Vecāku iegādātās dāvanas svētku vecītis pieņems pirms sarīkojuma. Lūgums dāvanai pievienot labi salasāmu veltes saņēmēja vārdu.

MINEAPOLE

◆ DV apvienības Minesotā Ziemassvētku eglītes vakars notiks sestdien š. g. 15. decembrī, plkst. 7 vakarā Mineapolē, Ballentine Post telpās, 2916 Lyndale Ave., S. Vakaru ar svētbrīdi ievadīs draudzes mācītājs P. Langins. Programmas daļā piedalīsies L. Liepa ar dziesmām un P. Zalāne ar deklamācijām. Pie klavierēm brīvmāksliniece E. Pone. Vanadzes rūpēsies par patīkamiem pārsteigumiem. Tautieši un DV biedri mīļi lūgti piedalīties, ņemot līdz arī groziņus. E. T.

PASKAIDROJUMS

LA 96. n-rā A. Lūsa rakstā Dieva kalpa vakars gadījusies iespiedumkļūda otrā rindkopā: „Ieejot mūža astoņdesmitā gadā . . ." Pareizi jābūt: „Ieejot mūža astoņpadsmitā gadā . . ."

KLĪVLENDA

◆ Rosīgā DV drāmatiskā sekcija Klīvlendas tautiešiem deva B. Sova lugas izrādi Šokolādes zaldātiņš 1. decembrī 4939 Broadway Ave., Bohemian Home lielajā zālē.

Lomu tēlotāji sniedza labi sagatavotu izrādi. Sarīkojums bija samērā labi apmeklēts.

Latviešu Miera draudze Ziemsvētku eglīti rīko 9. decembrī, plkst. 3 p.p. West 32. ielā, Calvin kluba lielajā zālē. Garīgo aktu vadīs māc. K. Sautiņš. Svētdienas skolas priekšnesumi.

◆ Sakarā ar rakstnieka Pētera Ērmaņa 70. dzimumdienu tiek vākti līdzekļi Tautas balvai. Ziedojumus tautieši var nodot rakstniekam Hugo Krūmiņam 3901 Stanfield Rd. un Jānim Ladusānam 3856 Silsby Rd.

KĀ TO SAPRAST?

Nevar noliegt faktu, ka par mūsu moderno dzeju, vispār abstrakto mākslu, sabiedrībā, un arī dažkārt rakstos, dzirdamas neatzinējas balsis. Neatzinēji nav tikai vecākā paaudze, kas nebūtu varējusi sekot „laika garam", bet tie sastopami arī starp jauniešiem, uz kuŗiem nekādu atpalicību nevarētu attiecināt. Bet var arī vērot, ka negatīvā nostāja nevēršas pret visiem modernajiem dzejniekiem, bet tikai pret dažiem. Tātad, kā rādās, tā vērsta nevis pret modernismu kā tādu, bet pret dažām tā izteiksmēm, kuŗas lasītājs nesaprot, vai arī atrod par pārāk nepilnīgām, lai cienīgi nestu dzejas vārdu.

Vitauts Kalve, polemizējot ar K. Dziļleju (LA Nr. 80) un aizstāvot jaunos dzejniekus, lūko atrast modernās izteiksmes psicholoģisku izskaidrojumu. Cita starpā viņš saka tā: „Tie tēlainie simboli, ko rada cilvēka dvēsele aizapziņā, nav nekad viennozīmīgi un racionāli (loģiski) atrisināmi. Arī tad, kad tie iziet cauri dzejnieka apziņai, tie nepārvēršas loģiskās vai matēmatiskās formulās". Un tālāk, norādot uz tēlu sakarību ar abstrakcijām, lasām: „Šī valdīšana pār tēliem un tēlu brīva grupēšana ir tas, ko saucam par abstrakciju. Abstrakcija nozīmē atbrīvošanos no tēla, kamēr paliek pāri tikai nozīmes, tēlu neredzamie nesēji. Šos tēlu nesējus pārbīdot tīrā domāšanā un pēc tam tiem piešķirot atpakaļ tēlus, rodas tagadnes abstraktā māksla. Šīs modernās mākslas veikumi vienmēr ir izdomāti, un tie vienmēr piespiež arī uztvērēju domāt."

Teiktais rāda, ka modernās mākslas rašanās ir sarežģīts process. Par to nav ko brīnīties, māksla vēl vienmēr ir pētījama. Bet no izlasītā iespaids tāds, ka V. Kalve to ļoti labi pārzin un pārskata, tikai izteicies pārāk koncentrētā veidā. Vai modernajai mākslai nebūtu krietni daudz pakalpots, ja autors tādu domu „esenci" krietni atšķaidītu tā, lai arī citiem tā kļūtu saprotama? Te būtu jālūdz šādi paskaidrojumi:

1. Ko nozīmē valdīšana pār tēliem un kāpēc tēlu **brīvā grupēšana** ir tas, ko saucam par abstrakciju?

2. Kas ir tēlu nozīmes, to neredzamie nesēji?

3. Kā notiek šo „neredzamo nesēju" pārbīdīšana tīrā domāšanā un pēc tam atkal atpakaļ piešķirot tiem tēlus? Kas tas ir par procesu, un kāpēc no tēla papriekšu jāatraisās, lai pēc tam atkal ar to saistītos?

4. Kāpēc autors domā, ka tādi tēli un to sagrupēšana **piespiež** lasītāju domāt, un kas tā ir par **domāšanu**, ja „tēlainie simboli" nav racionāli (loģiski) atrisināmi?

Kaut pavisam īsi atbildot uz šiem jautājumiem, varbūt lasītājam kļūtu labāk saprotama „nesaprotamā" dzeja. Lietas labā atbildes būtu ļoti vēlamas.

K. Briedums,
Ann Arborā, ASV.

ASV BAZNĪCĀS

ŅUJORKA

9. decembrī, plkst. 9.15 Bronksas Sv. Toma baznīcā ar dievgaldu māc. A. Ozols; plkst. 1 dienā Betlemes baznīcā ar dievgaldu māc. R. Zariņš; plkst. 5.15 Džamaikā, Mūsu Pestītāja baznīcā ar dievgaldu māc. R. Zariņš.

16. decembrī plkst. 2 Betlemes baznīcā māc. R. Zariņš ;plkst. 2 Arlingtona zālē, Manhatenā kopīgā bērnu eglīte.

ČIKAGA

Čikagas latviešu ev. - lut. Ciānas draudze, 5015 W. Ferdinand St.

9. decembrī plkst. 10 bērnu dievvārdi. Svētdienas skola. Pl. 11 Adventa dievkalpojums. Pēc dievkalpojuma Vecajo padomes sēde. Māc. A. Rautenšilds.

DETROITA

Latvijas ev. - lut. baznīcas Sv. Pāvila draudze — 1649 So. 11th Ave., Meivudā. Mācītājs Pāvils Kirsons, tel. FI 3-2420.

Dievkalpojumi katru svētdienu plkst. 11-os. Svētdienas skola un koŗa mēģinājums plkst. 9.30. Visi laipni aicināti.

AURORA

Mūsu Pestītāja baznīcā, 420 Dawners Place.

BURLINGAME, KAL.

Burlingamā, Lutheran Church of the Good Shepherd, 301 Burlingame Ave.

SANTA - ROSA

Santa - Rosā, Betlemes baznīcā, Tupper ielā 733.

SAKRAMENTO

Sacramento, Sv. Krusta ev. lut. baznīcā, 45. un H ielā.

TOWN & COUNTRY
REAL ESTATE LTD.
V PALMA PĀRSTĀVIS
61 Hogarth Ave., Toronto HO 1-3670

NEMAKSĀJIET VELTI IRI. IZMANTOJIET MŪSU IZDEVĪGO KREDITĒŠANOS UN MAZĀS IEMAKSAS. IEPERCIET PASI SAVUS ĪPAŠUMUS!

DANFORTH - BROADVIEW: Playter raj. atsevišķa dubultķieģeļu divu dzīvokļu māja, ūdens - ejlas apkure, 3 vannas istabas, ķieģeļu garāža. Privāts iebraucamais ceļš. Iemaksa $ 3.500.-. Atlikums uz jaunām izdevīgām obligācijām.

BROADVIEW - DANFORTH: 8 istabu dubultķieģeļu māja ,divas virtuves, 2 vannas īstabas, eļļas apkure, garāžas iespēja. Kopīgā cena $ 11.000,-, iemaksa $ 1.000,-. Atlikums uz vienu atkrātu 10 gadīgu obligāciju.

O'CONNOR DR. - ST. CLAIR: Atsevišķs dubultķieģeļu 5 istabu bungalovs, eļļas apkure, garāža. Kopīgā cena $ 12.900,-, iemaksa $ 1.000,-.

UZTICAMIEM MĀJU PIRCĒJIEM PALĪDZAM IZTRŪKSTOŠO VAI VISU NAUDU IEMAKSAI SAGĀDĀT BEZ GALVINIEKIEM UZ 3 GADIEM UZ VISIZDEVĪGĀKIEM NOTEIKUMIEM. ZVANIET MUMS NESAISTOŠAI INFORMĀCIJAI MĀJAS LIELĀ IZVĒLĒ VISĀ PILSETĀ.

Iegādā jaties
DAUGAVAS VANAGU
izdotās

LATVISKĀS ZIEMSVĒTKU APSVEIKUMA KARTĪTES

Tās dabūjamas visās DV nodaļās, apvienībās un kopās, kā arī DV Grāmatnīcā, 123 Hurona ielā, Toronto 2B, Ontario, Canada.

Vienā komplektā ir 10 dažādas kartītes — četrkrāsainas iespiestas uz laba papīra un maksā, ieskaitot aploksnes, $ 1.25; atsevišķas kartītes — 15 centu. ATKALPARDEVĒJIEM ATLAIDE

Vairumtirgotājiem kartītes pieprasāmas pie DV KV Aprūpes daļas vadītāja A. Kvēpa, — 176 Hopedale Ave., Toronto 6, tel. HO 5-3066.

BRĪVĪBAS SAUCĒJS

LATVIEŠU NACIONĀLĀ FONDA 15 DARBA GADI

Iesākumā bija vārds. To sarunā izmeta dzejnieks Andrejs Eglītis, kad 1945. gada novembri vai decembrī Stokholmā spriedām, ko nu darīt. Tā bija trīs Kurzemes Dvēseļu cietokšņa cīnītāju apspriede par pārtraukto cīņas turpināšanu — svešumā un tam pielāgotiem līdzekļiem. Diviem no mums vēl bija Kurzemes gaiss plaušās: virsleitnants E. Šķobe līdz pēdējam bija kāvies frontē, tad, dažu savu viru pavadīts, līdz oktobra beigām noturējies Kursas mežos, no kurienes mums abiem izdevās sasniegt brīvās Zviedrijas krastus. Abi jau bijām piedzīvojuši pirmo vilšanos Rietumu štābā un atdūrušies brīvo ļaužu vienaldzībā. Dzejniekam bija jau ilgāka pieredze un pārliecība, ka Rietumi vēl ilgi neizpratīs mānīgās Maskavas draudu. Mums ar Šķobi šķita, ka radāma izlasītu un stingrai iekšējai disciplinai paklautu cīnītāju grupa, kas gādātu par sakaru paturēšanu ar Kursas mežos palikušajiem. Eglītis skatījās tālāk, domāja par plašāku bēgļu saslēgšanos mūsu cīņas turpināšanai, radot arī materiālu bāzi. „Radāms arī cīņas fonds", viņš noteica.

Pāris gadu vēlāk no šī vārda izaugusi ideja par organizāciju ar Andreju Egliti kā tās autoru. Laiks un vide nelikās atsaucīgi: vēl mēs visi bijām satriekti un iztrūcināti par nesenējo leģionāru izdošanu Maskavai, vēl mutuļoja mūsu iekšpolitiskās kaislības,un „vainīgo" meklēšana nerimās. Brīnumainā kārtā fonda ideja tomēr 1947. g. novembrī ieguva organizatorisku formu. Sākumā gan likās, ka arī tai draud ieraušana grupu politikā starp toreizējo „labo" un „kreiso" spārnu. Atceros, ka saņēmu aicinājumu no kāda enerģiska — bet partejiska — priekšdarbu veicēja veidot fonda nodaļu manā dzīves vietā; atbildēju, ka pašreizējā fonda vadība, kas izslēdz plašākas bēgļu saimes piedalīšanos, man šķiet piparbodīte ,tāpēc pagaidīšu, kamēr tā izaugs par kooperātīvu. Par tādu fonds arī izvērtās 1948. g. pavasarī pēc pirmajām Latviešu nacionālā fonda padomes vēlēšanām,un tāds tas palicis līdz šai dienai. Tā idejiskais iedvesmotājs un dzinējs — kas pats sevi visvairāk izdzinis — joprojām Andrejs Eglītis, bet fonda vadībā sīksti un mērķtiecīgi darbojušies daudzi citi ne mazāk dedzīgi Latvijas brīvības saucēji: mūsu nelaiķi — profesori A. Švābe, K. Straubergs, diriģents T. Reiters; joprojām darbīgie — Dr. V. Ginters (pašreizējais LN F valdes pr-dis), mag. oec. A. Landsmanis (ģenerālsekretārs), plkv. K. Lobe, prof. A. Aizsilnieks, dzejniece V. Strēlerte, prāv. K. Vilnis, prāv. O. Sakārnis, doc. Dr. H. Biezais, prof. L. Āboliņš, red. J. Grīns, F. Cielēns, doc. J. Rutkis un daudzi citi kvalificēti spēki, kas centušies LNF veidot kā „globālu mūsu cīņas organizāciju par Latvijas brīvību un latviešu tautas vitālajām interesēm." Vārdam „globāls" pie tam ir savs segums: ja sākumā LNF darbība aptvēra tikai Zviedriju, tad Skandināviju, vēlāk fonda atbalstītāju un pārstāvju tīkls sazarojās pa visu brīvo pasauli. Arī ASV latviešos fonda rosīgā darbība izsauca atbalsi un iepriekšējais LNF galv. pārstāvis ASV, Leons Rumaks, varēja jaunievēlētai LNF padomei š. g. janvārī ziņot, ka 1961. g. ASV latvieši fonda rīcībā nodevuši $ 6.500.

Novembra vidū, sakarā ar LN F 15 darba gadu jubileju, grieztos pie 150 tautiešiem ASV un Kanadā ar lūgumu vienreizīgā ziedojuma veidā atzīmēt šo fonda darba cēlienu. Visai ticams, ka LNF apsveicējiem vēlētos pievienoties arī daudzi, kam aicinājums netika piesūtīts, vai arī dažs starp tā saņēmējiem, kas aicinājumā neatrada pašreizējo fonda darba programmu. Šai sakarā LNF valde ziņo, ka fonds sagatavo:

1) „Pa Ļeņina gaišo ceļu" — pārbēdzēja J. Mazulāna materiālu krājumu angļu valodā par latviešu cilvēku un lauku sētu bojā eju krievu okupācijā.

2) krāsu filmu par pašreizējo Rīgas ikdienu;

3) Rīgas un apkārtnes foto uzņēmumus publikācijām cittautu presē; šie uzņēmumi labi raksturo krievu varas uzmākšanos visās dzīves nozarēs;

4) bez šiem darbiem, kas nobeiguma stadijā, fonda valde turpina virkni citu pasākumu informācijas sektorā: biļetenus par okupētās Latvijas aktuālitātēm (angļu, vācu, franču, spāņu, skandināvu valodās); ap 1963. g. martu iznāks ilgi gaiditā „Rokas Grāmata" par Latviju angļu valodā (piecu gadu un 60 līdzstrādnieku darbs).

Pie LNF ārējās informācijas darba jāuzsver, ka tam ir savas nesamaksājamas priekšrocības: pirmkārt, fonda vadības vistiešākais tuvums Latvijai; otrkārt, atrašanās neitrālajā Zviedrijā fonda publikācijām piešķir lielāku ticamību citās t. s. neitrālās valstīs, kā arī nesen dibinātajās Āzijas un Afrikas valstīs (kuŗu nostāja mums tik svariga, ja vēlamies mūsu jautājuma pacelšanu Apvienotās Nācijās); treškārt — Amerikas latviešu dolari, zviedru kronās pārvērsti, visumā dubultojas pirktspēja, kas nozīmē mūsu šaurās rocības kāpinājumu (savā ziņā — ietaupījumu).

Visbeidzot atļaujos citēt kādas bijušas LNF darbinieces (tagad šai kontinentā) vēstulē teikto:

„Kur Andrejs (Eglītis) plosās, tur vēl vienmēr ir Latvija un būs. Un tas ir tik svarīgi un esenciāli un ne ar kādu naudu nesamaksājami."

Ziedojumi mūsu neatlaidīgajiem brīvības saucējiem nosūtāmi ar čeku vai Money orderi vai nu man (R. D. # 4, Box 412, Lancaster, Pa., U.S.A.) vai LNF tieši: Latvian National Foundation, Postbox 108, Stockholm 1, Sweden — vēlams līdz 15. decembrim.

Freds Launags,
Latviešu nacionālā fonda galv. pārstāvis ASV.

P. Dreimanis

TAUTU LOMA CILVĒCES AUGŠUPEJĀ

Kādreiz tikai dažas tautas bija galvenās kultūrālās attīstības veicinātājas: piem., senie ēģiptieši un babilonieši. Ar viņiem, varbūt, varēja sacensties Indijas un Ķīnas gara milži, bet par to sasniegumiem citām tautām bija maz ziņu. Ar laiku izvirzījās persieši, kas dažā ziņā pārspēja pirmos celmlaužus. Viņiem sekoja senie grieķi un romieši, kas ne tikai augsti cēla kultūras karogu, bet arī veicināja savu veikumu izplatīšanos. Romas lielvalsts provincēs. Šos kultūrālos sasniegumus īpaši izmantoja arabi un dažās dzīves nozarēs pārspēja savus skolotājus, veicinot vairāku Eiropas tautu augšupeju un sacensoties ar sengrieķu kultūras glabātāju un pārveidotāju Bizantiju. Tad vadoloma sāka nostiprināties Eiropas tautu saimē — itāliešos, spāniešos, francos, angļos, vāciešos un atsevišķās kultūras nozarēs arī citos eiropiešos. Pēc Amerikas atklāšanas atdzīvojās aizokeana zemes. Tur, eiropiešiem lielākā skaitā ieceļojot, sākumā lēni, bet ar laiku strauji attīstījās kultūra, īpaši kontinenta ziemeļu daļā, kas pēdējā laikā tehnikas laukā ir aizsteigusies eiropiešiem priekšā. Ātri soļo uz priekšu arī Austrālija un tai tuvākās salas.

20. gadu simteņa pirmajā pusē daudzu tautu jaunā paaudze skolojās Eiropas universitātēs un, atgriezusies dzimtenē, iegūtās zināšanas un pieredzi sniedza arī citiem savas tautas piederīgiem. Līdz ar to kultūras attīstītāju rindās iestājās vairākas agrāk mazāk pazīstamas Eiropas tautas, kā arī Āzijas un Afrikas ciltis.

Visām minētām tautām un ciltīm viņu kultūrālā dzīvē ir savas īpatnības, kas ir izveidojušās vietējās dabas, vēsturisko piedzīvojumu, sadzīves un iedzimto dotumu ietekmē. Tātad katrai tautai viņas darbā un dzīvē ir savdabības, kas piešķir tās locekļiem priekšrocības jeb uzvedības un rīcības veidu, atbilstošu viņu zemes klimatam un priekšteču izveidotai videi. Tāpēc ikviena tauta un tās locekļi var pārņemt citu tautu veikumus, tikai piemērojot tos savām īpatnībām, kas, kā jau aizrādīts, atkarīgas no klimata, vides un iedzimtiem iedzīvotāju dotumiem.

Šīs savdabības grūti izskaužamas. Pat pārvietojoties uz kādu citu zemi, dažu tautu locekļi patur savas raksturīgākās īpatnības: piem., ebrēji visās zemēs nešķiras no dažām savas tautas īpašībām. Arī latvieši parasti paliek sava darba tikuma un gara gaismas ilgu ietekmē, lai gan viņi ir dzīvojuši citu tautu vadībā un piedzīvojuši lielas grūtības kā darbā, tā īpaši izglītības iegūšanas laukā.

Minētās tautu īpatnības, kultūrai pārveidojoties, zināmā mērā var mainīties, bet ne izzust. Tas liecina, ka tautu kopdarbība kultūras attīstībā nepaliek bez atsevišķu tautu īpatnībām, kas cilvēces dzīvē ienes dažādību. Tā vērš uz sevi uzmanību un paras ti pamudina tuvāk iepazīties ar raksturīgāko un lietderīgāko citu tautu dzīvē, nonākot bieži vien pie vēlēšanās pārņemt īpatnējo, ja vien tas iespējams agrāk minētās nacionālās savdabības dēļ. Ja nav iespējams, tad tomēr iegūstams norādījums, kādā virzienā darbojoties panākami lietderīgi sasniegumi.

Tātad tautu īpatnībām ir sava nozīme cilvēces augšupejā kultūras laukā. Tāpēc arī dažu valstu valdības savu pilsoņu nacionālās īpatnības necenšas izskaust, bet gan vēlas tās paturēt, lai šo valstu kultūra papildinātos ar jaunām atziņām, tēliem un īpašībām. Tādos ieskatos, piemēram, ir Kanadas valdība. Šo īpatnību īpašniekiem tādos apstākļos atliek turēties pie savas nacionālās kultūras un arī bērnus audzināt savas tautas garā. Un visas cilvēces kultūras vainags kļūst jo krāšņāks, jo vairākas tautas tajā ievij savas nacionālās īpatnības. Līdz ar to tagad, kad daudzas tautas piedalās kultūrālās attīstības veicināšanā, šis kopdarbības rezultāts ir to kopīgais veidojums, kas ir izkristallizējies no tiem veikumiem, kuŗu nacionālās īpatnības nav traucējušas apvienošanās procesu vai ir tikai norādījušas uz darbības lietderīgu virzienu: citiem vārdiem — tagadējā cilvēces kultūra ir daudzu tautu veidojums; bet katrai no tām bez tam vēl ir savas īpatnības, kas viņu atšķir no citām nācijām, neļaujot visām tām saplūst vienveidīgā tautu saimē.

(Nobeigums 8. lpp.)

F. Rozans
FUNERAL DIRECTOR
APBEDISANAS BIROJS,
467 Sherbourne St.,
Toronto.
Tel. WA 4-1408.
☆
Rūpīga un smalkjūtīga apbedīšanas ceremoniju izkārtošana.

J. KREIĻA
FOTO STUDIJA
Izdara uzņēmumus iekš- un ārpus studijas, izgatavo bildes pasēm, apliecībām, kā arī pārfotografē un palielina dokumentus un bildes. Amatieŗu filmas attīsta un kopē. Uzņēmumus lūdz iepriekš pieteikt.
HO 6-3800, 445 Pape Ave.

Polsterēto mēbeļu un grīdsegu
TĪRĪŠANA.
Garantēts un labs darbs.
Zvanīt Peter's
tel LE 3-4912 vai RO 7-0604,
TORONTO.

DEJU STUDIJA
N. SCHWANEBACHS,
985 BROADVIEW AVENUE,
Mortimer stūrī.
HO 1-4110 — TORONTO.
★ *FOKSTROTU*
★ *LĒNO VALSI*
★ *VALSI*
★ *TANGO*
RUMBA CHA-CHA-CHA.
JIVE, MAMBO, SAMBA,
PRIVĀTSTUNDAS
PIETEIKŠANĀS un IZIŅA KATRA LAIKĀ.

Ko dāvāt Ziemsvētkos?

Dažs atbildēs — neko! Daudz jau aiziet naudas tā. Svētki paliek svētki — tie prasa visur un visādi neparedzētus izdevumus. Arī darba vietās ne visur un visi saņem īpašu svētku gratifikāciju. Bet ja nu saņem, tad šī gratifikācija tikai dažiem ir naudā, bet parasti graudā.

Varbūt tāpēc aizsūtīt tikai svētku kartiti ,kas šini kontinentā tik parasti. Un ja vēl apsveikumam izvēlas skaistu, krāsainu latvisku, tad jau savi izdevumi tā kā tā. Laba kartīte maksā arī labu naudu.

Bet Ziemas svētki jau ir milestības svētki. Vai lai milestību tikai ņemam? Vajadzētu milestību arī sēt un dot pretim: Dievam, līdzcilvēkiem, draugiem un paziņām.

Par Ziemas svētku milestību lasām Svētos rakstos un dzirdam baznīcās — vēstījumos. Kaut kādi svētkos jau katrs kaut ko no šīs vēsts dzirdēs, saņems, ja vien nebūs pilnīgi tālumnieks.

Bet mēs katrs vēlamies, lai svētku iespaidi paliktu arī ilgāk, kad svētku ugunis būs apdzisušas. Tad labi tam, kam tomēr ir kādas svētku dāvanas ar paliekošu vērtību.

Mums latviešu valodā iznāk mēnešraksts Ceļa Biedrs. Tā raksti ir ar garīgu saturu. Tur ir apceres ,arī par Ziemas svētku vēsti, tur ir Svēto rakstu tulkojumi, svētrunas, baznīcai un draudzei saistošas ziņas: gan par brīvo pasauli, gan no dzimtenes.

Ko dāvāsim Ziemsvētkos? Ceļa Biedrs maksā 3 dolari viena gada abonements. Dāvāsim draugu un paziņu ģimenēm šo kristīgo mēnešrakstu, kas visu gadu apciemos aplaimoto ģimeni un atgādinās arī mūsu milestību, ka Ziemas svētkos esam atcerējušies ar vērtīgu dāvanu, ar Dieva vārdu lasāmvielu.

Ceļa Biedrs pasūtināms: Mr. E. Kiploks, 3204 Columbus Ave., Minneapolis 7, Minnesota, U.S.A.

Ko dāvāt Ziemas svētkos? Šis jautājums nodarbinās tik daudzus. Labu dāvanu ar maz izdevumiem nemaz nav tik viegli izvēlēties un atrast. Dāvāsim kristīgo mēnešrakstu Ceļa Biedru. Tas būs Dieva vārds rakstītā veidā un apciemos vienmēr no jauna ar katra numura iznākšanu un tā līdz nākošā gada Ziemas svētkiem. Mūsu izdevumi nebūs lieli; bet dāvana vērtīga un svētīga, un cauri laicīgajam svētku spožumam atgādinās Ziemas svētku garīgo nozīmi.

Eduards Ķerģis

Tautiete labā,
Tu, kas manu laimi glabā, vēlos Tevi sirdsizglītotu, pusmūžā — par mūža draugu.
Lūdzu raksti
Adelaide St., Sta. P. O. Box 932, TORONTO 1.
Atturībnieks.

LAIKS IR DOMĀT PAR SVĒTKU DĀVANĀM
609 YONGE ST., TORONTO 5, ONT.
JAUNĀKĀ
SKAŅU PLATE
Mūzika no Latvijas, 2. izdevums.
33 RPM LP Nr. 382. Māksliniece Jaun. Butāne, Rīgas sekst. E. Volšteina, Vilma Cirule, A. Ludiņa, Latvijas koris, A. Klinka un citi ar dziesmām un mūziku. Zvaigžņotā Rīga, Laimīte, Mīkla, Atstātā, Senatne, Vakara klusums, Al Ciemiņi, Rīgas bulvāri un 10 citas populāras dziesmas uz 12" LP.
Maksā $ 6.45 gabalā + 21 ¢ tirdzn. nod. + 50 ¢ pasta izdevumi.
Tikai dažas palikušas no iepriekšējām LP Latviešu tautas dziesmām un dejām.
Nr. 306 — 12 LP. Cena tā pati kā augšējām.

„VECLAIKU FARMAS MĀJA" — ROKU DARINĀTS ādas FOTO ALBUMS, 14" x 10", ar melnām un baltām starplapām — $ 14,95; CIGAREŠU vai ROTAS LIETU KASTĪTE, 8" x 6" x 2½" — $ 9,95. Pārsūta pa pastu. „JOSTAS RAKSTS" — ROKU DARINĀTS ādas FOTO ALBUMS — $ 14,95; tirdzn. nod. kastītei 30 ¢; albumam 50 ¢. Pasta izd. $ 1.50 gabalā.
Pieprasiet mūsu JAUNO EIROPISKO ILGSPĒLĒJOŠO SKAŅU PLAŠU katalogu.
Visi sirsnīgi gaidīti.
Speciāls dāvanu veikals
Art Handi crafts
WALTER KOPPEL
609 YONGE TORONTO 5, ONT.

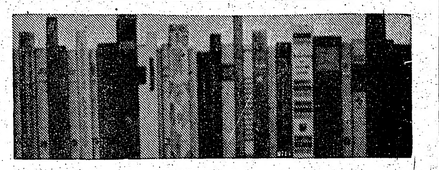

VAI JUMS IR ŠĪS GRĀMATAS?

S. Cveigs — DEGOŠAIS NOSLĒPUMS — noveles	$ 3.60
H. grāfs von Lendorfs — AUSTRUMPRŪSIJAS DIENAS GRĀMATA	$ 3.60
A. Silgailis — LATVIEŠU LEĢIONS	$ 8.80
A. Dziļums — ZEME DZĪVO — romāns	$ 4.50
I. Gubiņa — PAR SAPŅIEM NEMAKSĀ — noveles	$ 3.80
V. Mobergs — VĒSTĪJUMS NAKTĪ — romāns	$ 4.00
A. Niedra — TAS TRAKAIS KAVALIERU GADS, rom.	$ 5.00
LATVIEŠU TAUTAS TEIKAS UN PASAKAS	$ 7.80
J. Street — RĪTDIENAS PĻAUJA — romāns	$ 5.20
Ed. Avota, LATVIEŠU VALODAS PRAKTISKIE VINGRINĀJUMI	$ 1.00
N. Lečmanis — ZVAIGZNE LOGĀ — dzejoļi	$ 1.50
E. Dunsdorfs — LATVIJAS VĒSTURE — 1600 - 1710	$ 12.50
A. Johansons — VĒJU MEZGLI — esejas	$ 2.80
A. Daugule — SADEDZINĀTIE TILTI — romāns	$ 3.00
A. Čika un A. Šmits — — SPORTA SMAIDS — atmiņas	$ 3.00
T. Zeltiņa redakcijā — DZEJAS UN SEJAS — antalog.	$ 7.50
J. S. Turģenevs — DŪMI — romāns	$ 3.85
Guntis Zariņš — VARONIBAS AUGSTĀ DZIESMA — stāsti	$ 3.80
Ilze Šķipsna — VĒJA STABULES — stāsti	$ 3.80
Dr. D. Biskaps — DZĪVES VĒJOS — ārsta dzīves un darba atmiņas	$ 5.50
TILTS Nr. 42./43 — žurnāls	$ 2.00
TILTS Nr. 44./45. — žurnāls	$ 2.00
LATVJU ZELTENE —rokdarbu žurnāls Nr. 41	$ 1.00
LATVJU ZELTENE — rokdarbu žurnāls Nr. 42	$ 1.00
Irma Grebzde — KALNI KAPJ DEBESIS — noveles	$ 3.60
Marg. Kovaļevska — POSTA PUĶE — romāns	$ 4.00
F. E. Tamsāre — VELNS AR VILTOTU PASI — romāns	$ 3.40
V. Kārkliņš — VAKARA ZVAIGZNES — romāns	$ 4.00
Francis Molnārs — PAVILIELAS ZĒNI — jaunatnes romāns	$ 3.00
V. Krāslavietis — AR LAIKA DEGLI — dzejoļi	$ 3.00
S. Lazdiņa — SADEGUŠIE SPARNI, II daļa — romāns	$ 3.90
E. Dārziņš — PAVASARA STRAUMES — dienas grām.	$ 3.50
Andr. Eglītis — LĀSTS — dzejoļi	$ 4.25
LATVIJAS ATBRĪVOŠANAS KARA VĒSTURE, II d.	$ 8.00
K. Kurbads — SILU ŠALKAS — dzejoļi	$ 2.80
A. Irbe — MUMS NAV SVĒTVAKARU — noveles	$ 3.20
E. Čirikova — JAUNĪBA — I daļa, romāns	$ 4.50
E. Čirikova — TRIMDA — II daļa, romāns	$ 5.00
E. Čirikova — ATGRIEŠANĀS — III daļa, romāns	$ 5.00
A. Brigadere — DRĀMA un NOVELES	$ 4.00

DAUGAVAS VANAGU GRĀMATNĪCĀ,
123 Huron Street, Toronto 2-B, Ont., Canada.

A.D. Kristapsons
-MEAT- & SAUSAGES
1095 Queen St., E. Tel. HO 6-5152.

DAŽĀDAS
ATTĪSTĪŠA
ĀTRA UN PIRMKL
PIEŅEM:
DV. GRĀMATNIC
Darba laiks no pl. 9—8, se

Ziemas svētkiem lieliskā krāsu un cen
vijolītes, acālijas un Ziemas svēt
Katru dienu svaigi grieztas visskaistā
krizantēmas u. t. t.
Bagātīgā izvēlē latvie
dzintara izst
Ziemas svētku kartites.
pasūtinājumus. Pie
Laipni lūdzam pasūtināj
nodot
LOTUS PUĶU
802 Bathurst ielā,
tel.: LE 3-388
KANADAS DAIĻAMAT
SALON
LOTU

AUSTRA Š
DĀMU FRIZIERSA
737 Bloor St., W., pie Grace, To

ZIGFRIDS ART PO
ZIGFRĪDS JUR
KERAMIKAS DARBNIC
1425A BLOOR ST., W., TORONTO
viena tramvaja pietura rietumo
Piedāvā LATVISKU, MODERNU
LIETIŠĶAS MĀKSLAS IZST
Turpat dabūjami BILŽU

Zeltkalis A. K
VALDE
Gatavo un labo visu
19 Pretoria Ave
HO
PIEPRASIET

A. EGLĪTIS
RADIO un TELEVĪZIJAS v
Ierīko TV antenas. Atvērts līdz pl. 8 v.
IZIRE TV par $8.-
161A Roncesvalles Ave., Toro

JAUNIZNĀKUŠĀS GRĀMA
1. LATV. VALODAS MĀCĪBA I, Ed
2. GARA PROBLĒMAS, prof. Dāle
3. SOLO DZIESMAS (40 lpp.), Arv
4. LATV. TAUTAS DZIESMAS, Jē
Tuvākā laikā (nov., de
1. KAS TAS TĀDS I? (mazbērniem
Vito Šimaņa 7 krāsu zīmējumi a
2. LATVIEŠU VALODAS MĀCĪBA
3. SMILGAS SAULRIETĀ, dzejoļi,
4. GĀJIENS UZ TAUTIEŠA NAMU
5. ZVAIGZNES STIGO, romāns, Ed
(trilogija III d)
6. LIELĀS PASAULES SĀKUMI,
ilustrēta pasaka
7. DVĒSEĻU BOJĀ EJA, romāns, C
8. ZINTIS Nr. 8., žurnāls angļu val
Pasūtinot iepriekš, 20 pr
ALFR. KALNAJA
719 W. Willow St., Chica

RCIET PASI SAVUS ĪPAŠUMUS!

DR. - ST. CLAIR: Atsevišķs du- tabu bungalovs, eļļas apkure, garāža. 12.900,-, iemaksa $ 1.000,-.

NIEKIEM UZ 3 GADIEM UZ ĒLĀ IZVĒLE VISĀ PILSETĀ.

CĒJS

DI

tārs), Aizsil- ierte, akār- of. L. Cie- audzi centu- ū mū- Lat- autas rdam s se- rbība tad atbal- saza- i. Arī a dar- priek- ASV, nievē- anvārī atviešī 500. ar LN , grie- SV un reizīgā o fon- icams, vēlētos am ai- s, vai nējiem, pašrej- emmu. no, ka

ēju" — materi- dā par u sētu ā. šreizējo foto cittau- bi rak- kšanos

4) bez šiem darbiem, kas no- beiguma stadijā, fonda valde turpina virkni citu pasākumu in- formācijas sektorā: biļetenus par okupētās Latvijas aktuālitā- tēm (angļu, vācu, franču, spāņu, skandināvu valodās); ap 1963. g. martu iznāks ilgi gaidītā „Rokas Grāmata" par Latviju angļu va- lodā (piecu gadu un 60 līdz- strādnieku darbs).

Pie LNF ārējās informācijas darba jāuzsver, ka tam ir savas nesamaksājamas priekšrocības: pirmkārt, fonda vadības vistiešā- kais tuvums Latvijai; otrkārt, atrašanās neitrālajā Zviedrijā fonda publikācijām piešķir lie- lāku ticamību citās t. s. neitrā- lās valstīs, kā arī nesen dibinā- tajās Āzijas un Afrikas valstīs (kuŗu nostāja mums tik svariga, ja vēlamies mūsu jautājuma pa- celšanu Apvienotās Nācijās); treškārt — Amerikas latviešu dolari, zviedru kronās pārvēr- sti, visumā dubultojas pirktspē- jā, kas nozīmē mūsu šaurās ro- cības kāpinājumu (savā ziņā — ietaupījumu).

Visbeidzot atļaujos citēt kā- das bijušas LNF darbinieces (tagad šai kontinentā) vēstulē teikto:

„Kur Andrejs (Eglītis) plosās, tur vēl vienmēr ir Latvija un būs. Un tas ir tik svarīgi un esenciāli un ne ar kādu naudu nesamaksājami."

Ziedojumi mūsu neatlaidiga- jiem brīvības saucējiem nosūtā- mi ar čeku vai Money orderi vai nu man (R. D. # 4, Box 412, Lancaster, Pa., U.S.A.) vai LNF tieši: Latvian National Foundation, Postbox 108, Stockholm 1, Sweden — vēlams līdz 15. de- cembrim.

Freds Launags,
Latviešu nacionālā fonda galv. pārstāvis ASV.

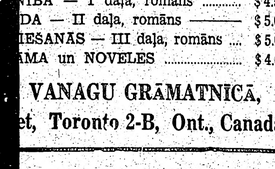

IR ŠĪS GRĀMATAS?

S NOSLĒPUMS — noveles	$ 3.60
— AUSTRUMPRŪSIJAS DIE-	$ 3.60
ĒSU LEĢIONS	$ 8.80
DZĪVO — romāns	$ 4.50
PŅIEM NEMAKSĀ — noveles	$ 3.80
JUMS NAKTĪ — romāns	$ 4.00
ĶAIS KAVALIEŖU GADS, rom.	$ 5.00
TEIKAS UN PASAKAS	$ 7.80
AS PĻAUJA — romāns	$ 5.20
VALODAS PRAKTISKIE	$ 1.00
ĢZNE LOGĀ — dzejoļi	$ 1.50
IJAS VĒSTURE — 1600 - 1710	$ 12.50
MEZGLI — esejas	$ 2.80
ZINĀTIE TILTI — romāns	$ 3.00
TA SMAIDS — atmiņas	$ 3.00
DZEJAS UN SEJAS — antoloģ.	$ 7.50
MI — romāns	$ 3.85
RONIBAS AUGSTĀ DZIESMA	$ 3.80
ĢTABULES — stāsti	$ 3.80
VES VĒJOS — ārsta dzīves un	$ 5.50
urnāls	$ 2.00
žurnāls	$ 2.00
rokdarbu žurnāls Nr. 41	$ 1.00
rokdarbu žurnāls Nr. 42	$ 1.00
LNI KĀPJ DEBESIS — noveles	$ 3.60
POSTA PUĶE — romāns	$ 4.00
S AR VILTOTU PASI — romāns	$ 3.40
RA ZVAIGZNES — romāns	$ 4.00
ĀVILIELAS ZEŅI — jaunatnes	$ 3.00
LAIKA DEGLI — dzejoļi	$ 3.00
UŠIE SPĀRNI, II daļa — romāns	$ 3.90
ĀRA STRAUMES — dienas grām.	$ 3.50
TS — dzejoļi	$ 4.25
ŠANAS KARA VĒSTURE, II d.	$ 8.00
ĢALKAS — dzejoļi	$ 2.80
V SVĒTVAKARU — noveles	$ 3.20
NĪBA — I daļa, romāns	$ 4.50
DA — II daļa, romāns	$ 5.00
IESANĀS — III daļa, romāns	$ 5.00
ĀMA un NOVELES	$ 4.00

VANAGU GRĀMATNĪCĀ,
et, Toronto 2-B, Ont., Canada.

A.D. Kristapsons -MEAT- & SAUSAGES
1095 Queen St., E. Tel. HO 6-5152.

Ā. KRISTAPSONS
GAĻAS VEIKALS UN DESU DARBNĪCA.

Piedāvā svētku galdam: žāvētus rollšķiņķus, žāvētas, rullētas zosis, žāvētus cūku šņukurus, tītarus, zosis, pīles un cāļus. Importētas preces.

Albertins Importing & Distributing Co.
311 Barton St. East, Hamilton, Ont.
JA 7-8470

Akordeonu pārstāvniecība. Latviešiem speciāla atlaide. Vairumtirdzniecības cenas. Varat iegādāties akordeonus pa pastu no visas Kanadas. Pieprasiet katalogus. Izdevīgi maksāšanas noteikumi un akordeoniem garantija uz 5 gadiem. Ontario provincē instrumentus uz pie- prasījumu piegādā mājās.

Pasniedz klavieŗu un akordeona stundas.

F. ALBERTIŅŠ.

DAŽĀDAS KRĀSU FILMAS
ATTĪSTĪŠANAI UN KOPĒŠANAI.
ĀTRA UN PIRMKLASĪGA APDARE DAŽĀDOS LIELUMOS
PIEŅEM:
DV. GRĀMATNICA, 123 HURON ST., TORONTO 2-B,
Darba laiks no pl. 9—5, sestdienās no pl. 9—1 dienā.

Penmans
WARRANTED HIGH GRADE PENMANS KNIT-GOODS
GP 2-5
APAKŠVEĻA - ZEĶES - T-KREKLI

KAS? KUR? KO? TORONTO

PĀRTIKA - DELIKATESES

Little Rīga — delikatešu veikals LE 4-8974
343 RONCESVALLES AVE.
Vlesību galdi, aukstās bufetes.

BROADVIEW DELIKATESU VEIKALS
105 DANFORTH AVE. (pie Broadview).
Tel.: HO 5-9905. E. un M. MEDNIS.

Adolfa Kristapsona gaļas un desu veikals - darbnīca HO 6-5152
1096 QUEEN ST. E.

Pavasara delikatešu veikals un konditoreja LE 1-7353
361 RONCESVALLES AVE. Īpašnieks ST. ČUKULS.

VIKING DELICATESSEN
1077 Bathurst St. (pie Dupont). Tālr. LE 2-9068.
DELIKATESES, KŪKAS, TORTES, IMPORTĒTAS SOKOLĀDES UN KONSERVI.
EMILIJA un GEORGS DUMPI.

NEKUSTAMI ĪPAŠUMI

BĒRZIŅŠ Realty Limited
NEKUSTAMI ĪPAŠUMI — OBLIGĀCIJAS
APDROŠINĀŠANA — NOTĀRS
LE 4-8447, TORONTO. 316 Harbord St.

PĒRKOT JAUNU AUTOMOBILI —
mēs sagādājam izdevīgu 6% diskonta aizdevumu.
$ 1000.- uz 12 mēn. maksā $ 64.-.
BĒRZIŅŠ REALTY LTD.,
316 HARBORD St., TORONTO. LE 4-8447.

I. JANKOVSKIS REAL ESTATE BROKER
93½ Roncesvalles Avenue
LE 6-0143 LE 5-4455
Nekustami īpašumi pilsētā un uz laukiem.

DAŽĀDI

Alder's Esso Service HO 6-0496
1151 QUEEN ST. E.
Atlasa riepas un baterijas Dažādi auto remonti.
„UNDERCOATING" LAIMONIS ALDERS.

Benjamin Film Laboratories Ltd. EM 3-6496
51 DUCHESS ST., TORONTO 2, ONT.
Krāsu un balti - melno filmu attīstīšana, bildes, palielinājumi un citi foto darbi ar izcilu kvalitāti. Tautiešiem atlaide

Crest Florists HU 7-0491
567 MOUNT PLEASANT RD. (pie Belsize Dr.)
Ziedi katrai vajadzībai. Latviešu mākslinieku gleznas.
Latviskās rotas lietas. ELMĀRA GULBIS.

FLAMINGO FLORISTS
2363 Eglinton Ave. East, Scarboro, Ont.
PL 9-0651 vai PL 9-1875; mājā AT 2-1235.

Everlast Heating Co. LE 1-1101
62 GEAREY AVE. Gāzes un eļļas apkures ierīces.
Īpašn. A. RASA. Tālr. mājās HO 5-5317

New Era Home Appliances Ltd. OX 9-7143
2902 DANFORTH AVE. Televizijas aparāti. Stereo.
Ledusskapji, veļas mašīnas, veļas žāvētāji. Elektriskās plītis.
Lielākā mēbeļu izvēle Toronto. AUSEKLIS JANSONS.

Laimon's Auto Service TEL. 466-0540
603 GERRARD ST E. (pie Broadview Ave.)
DAŽĀDU VEIDU AUTO REMONTI, SMĒREŠANA un EĻĻAS MAINĪŠANAS. DARBS GARANTĒTS.
LAIMONS MAROVSKIS.

Drapery Contract Services 789-4455
IMANTS E. KRŪZE Mājās BA 5-9292
521 OAKWOOD AVE.
Nesaistoša informācija un lietpratēja padomi jūsu mājas iekšienes izdaiļošanai. Aizkari, grīdsegas, drapērijas. u.c.

Skaistākie ziedi un ziedu sakārtojumi visādiem gadījumiem.
SAUNDERS & IRIS
puķu veikalā
588 BLOOR St. W., TORONTO.
Zvanīt Z. Plēsums, veikalā LE 1-5665, mājās HO 1-5213.
Apmeklējiet mūsu veikalu un skates telpu.

LATVIEŠU PUĶU VEIKALS
CALLA
727 Danforth Ave., Toronto.
HO 6-9911.
BAGĀTĪGAS ZIEDU VELTES UN ZIEDU SAKĀRTOJUMI KATRAM GADĪJUMAM. ZAĻUMU UN TROPISKIE STĀDI.
TAUTISKIE IZSTRĀDĀJUMI.
PIEGĀDE MĀJĀS.

Ziemas svētkiem lieliskā krāsu un cenu izvēlē krāšņās alpu vijolītes, acālijas un Ziemas svētku zvaigznes.
Katru dienu svaigi grieztas visskaistākās rozes, neļķes, krizantēmas u. t. t.
Bagātīgā izvēlē latviešu daiļamatnieku un dzintara izstrādājumi.
Ziemas svētku kartītes. Pieņemam telefoniskus pasūtinājumus. Piegādājam mājās.
Laipni lūdzam pasūtinājumus Ziemas svētkiem nodot laikus.
LOTUS PUĶU VEIKALS,
802 Bathurst ielā, pie Bloor ielas,
tel.: LE 3-3884, Toronto.
KANADAS DAIĻAMATNIEKU SAVIENIBAS SALONS.
LOTUS

ĀBOLI
no MILLERA farmas
Makintoši, Vagner, Staji vienmēr dabūjami bušeļos, sākot no $ 2.00.
Zvanīt HO 1-8478, Toronto.

LABĀKĀS KVALITĀTES PIPARKŪKAS
TORONTO PIEDĀVĀ
PAVASARA delikatešu veikals un konditoreja,
361 RONCESVALLES AVE., LE 1-7353, TORONTO, HIGH PARK RAJONĀ.
- Ogu maizes, speķa un buljona pīrāgus.
- Tortes, kūkas un cepumus.
- Delikateses, ārzemju konservus.
- Sokolādes izstrādājumus, konfektes un riekstus.

Svētku pasūtinājumus lūdzu nodot laikus.

NOTARS
OSKARS PERRO
pienem klientus katrā laikā, iepriekš pieteicoties pa tālr. LE 5-5555. Toronto.

ARTURS ZUTIS, B. A.
ADVOKĀTS & NOTĀRS
133 RICHMOND ST., W., TORONTO 1, ONTARIO.
EM 6-8996 (darbā).
RO 6-8354 (mājā).

AUSTRA ŠMITS
DĀMU FRIZIERSALONS
737 Bloor St., W., pie Grace, Toronto. LE 5-6797

VENUS PUĶU VEIKALS
- Ziedi un ziedu sakārtojumi visādām vajadzībām.
- Lab[illegible] keramika.
- Ac[illegible] strādāj[illegible].

231 Roncesvalles Ave., Toronto.
LE 4-4645; LE 3-4037 pēc darba.
A. PUTNIŅS

ALFRED STIKUTS REAL ESTATE BROKER REALTOR 481-0431

ZIGFRIDS ART POTTERY
ZIGFRĪDS JURŠEVSKIS
KERAMIKAS DARBNĪCA - SALONS
1425A BLOOR ST., W., TORONTO. TEL. LE 6-6183
viena tramvaja pietura rietumos no Lansdowne.
Piedāvā LATVISKU, MODERNU KERAMIKU un citus LIETIŠĶAS MĀKSLAS IZSTRĀDĀJUMUS.
- Turpat dabūjami BILŽU LOGĀTI. -

IZDARA
APMETUMA DARBUS
par ziemas cenām.
Liek arī grīdas plates
Zvanīt 769-8280, Toronto.

Zeltkalis A. ĶIVLENIEKS
VALDE
Gatavo un labo visu, kam sakars ar rotām.
19 Pretoria Ave., Toronto 6, Ont.
HO 3-1008.
PIEPRASIET KATALOGU.

A. LAGUNS
APKURU IERĪKOTĀJS
204 Oakwood Ave.,
LE 1-6583, Toronto.

A. EGLĪTIS —
RADIO un TELEVĪZIJAS veikals - darbnīca
Ierīko TV antenas. Atvērts līdz pl. 8 v., sestdienās līdz pl. 6 v.
- IZĪRĒ TV par $8,- MĒNESĪ. -
161A Roncesvalles Ave., Toronto. Tel LE 7-1401

Māte dzimtenē meklē savu dēlu
ELMĀRU MIERVALDI
PABĒRZU, Mārtiņa dēlu
(38 g. v.)
Kas ko zinātu, lūgts rakstīt
L. LUCS,
100 LYNDHURST AVE.,
TORONTO 4. Tel. 924-1826.

Vajadzīga
mājas apkopēja,
kas mīl bērnus.
Nav jātīra un jāmazgā veļa.
Sākuma alga $ 130.- mēnesī.
Atsauksmes nepieciešamas.
Zvanīt HU 3-0885, Toronto.

JAUNIZNĀKUŠĀS GRĀMATAS un NOTIS

1.	LATV. VALODAS MĀCĪBA I, Ed. Avots	$ 1.00
2.	GARA PROBLĒMAS, prof. Dāle	$ 3.60
3.	SOLO DZIESMAS (40 lpp.), Arv. Zilinskis	$ 4.00
4.	LATV. TAUTAS DZIESMAS, Jēk. Mediņš	$ 2.50

Tuvākā laikā (nov., dec.) iznāks

1.	KAS TAS TĀDS I? (mazbērniem — daž. dzīvnieki)	$ 1.50
	Vito Sīmaņa 7 krāsu zīmējumi ar tekstu.	
2.	LATVIEŠU VALODAS MĀCĪBA II, Ed. Avots	$ 1.00
3.	SMILGAS SAULRIETĀ, dzejoļi, Kn. Lesiņš	$ 2.80
4.	GĀJIENS UZ TAUTIEŠA NAMU, dzejoļi, P Aigars	$ 3.20
5.	ZVAIGZNES STIGO, romāns, Edv. Mednis	$ 4.00
	(trilogija III d)	
6.	LIELĀS PASAULES SĀKUMI, J. Širmaņa plaši ilustrēta pasaka	$ 3.20
7.	DVĒSEĻU BOJĀ EJA, romāns, Guntis Zariņš	$ 3.20
8.	ZINTIS Nr. 8., žurnāls angļu valodā	$ 1.00

Pasūtinot iepriekš, 20 proc. atlaide.

ALFR. KALNĀJA APGĀDS
719 W. Willow St., Chicago 14, Ill., USA.

Jaunās LATVJU GRĀMATAS Ziemsvētkiem

LATVIEŠU TAUTAS TEIKAS UN PASAKAS I $ 7.80
Latviešu gara dzīves lielākais mantojums nu ir ceļā. Aiciniet draugus un paziņas iegādei un izplatīšanai. Nesaistoši nosūtam ieskatam.

Aijas Vilnis dzejas — RĀJIENS SIRDĪ ... $ 3.20
Dāmas nav mūsu stiprā puse prozā, bet lirikā viņas ir valdnieces. Tām pievienojas tagad arī Aija Vilnis.

Zeiboltu Jēkaba romāns — LIKTENIS $ 3.90
Ar šo sākam Zeibolta romānu ciklu. Turpmākie darbi būs romāni Ūdens burbuļi, Barons Bunduls u. c. Zeibolts nebija ļoti ražīgs rakstnieks, bet tas taisni deva viņa darbiem veiksmi un spēku, un viņš ir neizkustināms Blaumaņa laikmeta līdzgaitnieks.

ASPAZIJAS LIRIKA, sagatavošanā.
Šis ir monumentāls darbs latviešu dzejas kalngalā. Visi septiņi dzejoļu krājumi lielā greznā kopsējumā.

James Street romāns — RĪTDIENAS PĻAUJA $ 5.20
Vēsturisks amerikāņu romāns par dzīvi īsi pēc pilsoņu kara Misisipi apvidū. Brīdī, kad tur ieplūst jenkiju kapitāls, rodas konflikti un cīņas ziemeļnieku, dienvidnieku un nēģeru starpā. — Kas šodien notiek Misisipi? Lasiet, šis darbs dod ieskatu, kas un kā tur sācies un notiek. Darbs ir tipiski amerkānisks, bet tanī ir arī tik daudz skaistu un lirisku tēlojumu, ka mēs klusībā varam vienīgi vēlēties, kaut mums arī būtu rakstnieki, kas to iespētu. Rītdienas pļauja pieder amerikāņu prozas izlasei.

Laipni lūdzam pasūtinājumus.

LATVJU GRĀMATA,
P. O. Box 332, Waverly, Iowa, U.S.A.

PĀRSTĀVIS

KONST. KĀRKLIŅŠ —
birojā HO 1-8158, mājās HO 6-5024.

ERIC KRAUS
10 Eastwood Road, Toronto.
REAL ESTATE BROKER
OF TORONTO REAL ESTATE BOARD
MEMBER

N.H.A. jaunās un pārd. obligācijas pērk un pārdod, kā arī izkārto. NOVERTĒŠANA PAR BRIVU.

LOGAN - DUNDAS: 6 istabu māja ar garāžas iespējām, silta gaisa apkure, liela virtuve, vannas istaba, atsevišķa ieeja no pagraba uz dārzu. Īpašums labi uzturēts. Cena $ 8.900., iemaksa $ 1.000.- un atlikums uz vienu ilggadīgu obligāciju. Mēneša maksājums tikai $ 60.-.

BROADVIEW - DANFORTH: Dažus soļus no Danforth: 8 istabu atsevišķa dubultķieģeļu māja ar garāžu un vietu otras mašīnas novietošanai, eļļas apkure, divas modernas virtuves, vannas istaba. Vienreizēji labi uzturēts īpašums. 10 gadīga obligācija .Iemaksa $ 3.000.-.

YORK MILLS - DON MILLS: Divi gadu vecs 6 istabu dubultķieģeļu bungalovs ar privātu iebraucamo ceļu, silta gaisa apkure, moderna virtuve, vannas istaba. Atpūtas telpas izbūves iespējas pagrabā. 6 % obligācija. Tuvu transportam, skolām un veikaliem. Iemaksa $ 1.500.-.

APBŪVES GABALI. LAUKU ĪPAŠUMI. VASARNĪCAS. IEGULDĪJUMU ĪPAŠUMI. DZĪVOKĻU MĀJAS.

LITTLE RIGA DELIKATEŠU VEIKALS
ZIEMASSVĒTKU GALDAM UN IKDIENAS VAJADZĪBĀM PIEDĀVĀJAM:
Visāda veida gaļas produktu izstrādājumus. Žāvētus un ceptus tītarus.
Piparkūkas un speķa raušus.
MŪSU SPECIALITĀTE: Viesību galdi. Aukstās bufetes. Auksto uzkožamo plates kokteiļu partijām. ® IMPORTĒTS SIERS, ŠOKOLĀDE UN KONSERVI.
Pasūtinājumus svētku galdam lūdzam nodot savlaicīgi.
343 RONCESVALLES AVE. TĀLR. LE 4-8974, TORONTO.

SPORTS

KANADAS FUTBOLA FINĀLS TORONTO

VINIPEGAS „BOMBERS" UZVAR HAMILTONAS „TIGER CATS"

Profesionālais kanadiešu futbols ir viens no vispopulārākajiem sporta veidiem Kanadā, un tā sacīkstes apmeklē milzīgas jaužu masas. Pagaidām latviešu jaunieši nav spējuši iekļūt šo spēlētāju skaitā, atskaitot latviešu talantīgo sprinteri Valdi Prieditī ,kuŗa nodomiem pārvilka svītru negadījums treniņā un tā pajuka iespēja spēlēt Toronto „Argo" vienībā. Protams, skolu futbolā daudzi latviešu zēni cīnās ap gurkveidīgo bumbu un daudzkārt iekļuvuši kanadiešu laikrakstu sporta nodaļā.

Īpašs notikums ir futbola finālspēle. Biļetes uz šīm sacīkstēm jau izpārdotas mēnešiem ilgi pirms sacīkstēm; intervijas, spēlētāju uzņēmumi un minējumi pārpilda ne tikai laikrakstu sporta nodaļu, bet arī pirmo lapas pusi. Radio un televīzija dara to pašu. Pati finālspēle šogad tika pārraidīta televīzijā no krasta līdz krastam. Dažas dienas pirms sacīkstēm speciālvilcieni un lidmašīnas gādā, lai visi nokļūtu laikā sacīkšu vietā. Sacīkšu dienā notiek karnevālam līdzīgā futbola parāde, kuŗa ilgst vairākas stundas un kuŗu noraugās desmitiem tūkstošu skatītāju. Īpaši banketi un balles rūpējas, lai futbola svētku skurbums turētos pienācīgā augstumā. 12 atsevišķo pilsētu izvēlētās futbola karalienes pušķo šos svētkus un tiek izraudzīta „Grey Cup" karaliene. Šogad, kā jau ziņots, par „Greija kausa" karalieni ievēlēja 17 gadus veco latvieti — ģimnazisti Renāti Piķeli no Otavas.

Finālsacīkstes bija pulcējušas pāri par 22.000 skatītāju. Pati sacensība speciālistu vērtējumā bija ļoti laba un vienlīdzīga, kā to rāda rezultāts. Pie rezultāta 28:27 Vinipegas labā, kad bija vēl jāspēlē tikai 9,27 min., spēle miglas dēļ bija jāpārtrauc. Spēles turpinājums notika otrā dienā, bet rezultāts nemainījās un Vinipega spēja noturēt savu iepriekšējā dienā izcīnīto 1 punkta pārsvaru, uzvarot sacīksti ar 28:27.

Sacīkšu rīkotāji jau drīzumā sāks pārdot biļetes nākošā gada finālam, kaut nav vēl zināms, kur tas notiks. Ž. Z.

BASKETBOLA SPĒĻU KALENDĀRS TORONTO

INTERMEDIATE LĪGĀ: YM CA - Lakeside Glass — otrdien, 11. decembrī ,plkst. 8.45 Parkdale Collegiate, Jameson Ave, ieeja vingrotavā no otras puses Close Ave.

TLSK - St. Christofer, otrdien, 11. decembrī ,plkst. 7.45 Ryerson Public School vingrotavā.

LATVIEŠU MEISTARĪBA: otro vienību grupā — TLSK - YM CA, pirmdien, 10. decembrī, Parkdale Collegiate vingrotavā, plkst. 8.45.

SVĒTDIENAS LĪGA JAUNATNEI: YMCA - St. Vlads, svētdien, 9. decembrī, plkst. 1,30 St. Vlads vingrotavā, 404 Bathurst St.

Var pieteikt prasības

Apvienoto nāciju bēgļu augstākais komisārs bēgļu lietā publicējis šādu paziņojumu:

Līgumu iesniegšanas pēdējais terminš Vācijas Federālās valdības atlīdzību izmaksas fondam ir 1962. g. 31. decembris. Šis fonds izmaksā atlīdzību bēgļiem par veselības bojājumiem, kas radušies nacionālsociālistu valdības laikā sakarā ar viņu piederību pie kādas nevācu tautības.

Iesniegt fondam prasības tiesīgas šādas personas:

1) Bijis bēglis 1953. g. 1. oktobrī.

2) Piederējis pie kādas nevācu tautības, cietis no nacionālsociālistu režīma vajāšanas.

3) Cietis veselības bojājumus, zaudējot uz mūžu darba spējas vismaz 25 proc. apmērā.

Katrs, kas cietis minētajos apstākļos, aicināts rakstīt nekavējoties, sniedzot ziņas fondam par pārciestajām vajāšanām un darba spēju zaudēšanu. Adrese:

**Indemnification Fund,
Bundesverwaltungsamt
Rudolphplatz (Hochhaus)
Cologne, Germany.**

Kādā jaunā dienā uznāks sals un žibulētāji atkal varēs baudīt ziemas priekus tāpat kā pērn.

TAUTU LOMA

(Pārnesums no 6. lpp.)

Sādos apstākļos tagadējiem speciālistiem ir grūts uzdevums. Lai neatkārtotos un celtu augstāk kultūras līmeni, viņiem jāpazīst visu kontinentu un to tautu veikumi. Tāpēc nav viegla specializēšanās kādā kultūras nozarē, kas gan tagad ir ļoti šauras, jo, zināšanām pieaugot, nepieciešama to sazarošana, tādā kārtā panākot to, ka cilvēka mūžs nav par īsu kādas speciālitātes zināšanu iegūšanai un turpināšanai.

Cilvēces tautu saimei jāpiemērojas jaunajiem darba apstākļiem. Jāiekārtojas, ka varētu sekot visiem veikumiem un tos izmantot. Norobežošanās tautai no tautas tagad nav lietderīga. Nepieciešama cieša kopdarbība. Lai izmantotu visus atsevišķu tautu sasniegumus ,jāmācās vismaz dažu tautu valodas, īpaši to, kuŗas ir savākušas un pārtulkojušas savā valodā citu tautu atzinumus un citus sasniegumus. To visvieglāk izdarīt lielākām nācijām, kuŗām vairāk speciālistu atsevišķās kultūras nozarēs. Viņu darbs jāizmanto mazākām tautām, kuŗām nevar būt tik daudz speciālistu katrā nozarē. Ar to nav teikts, ka šīs tautas nevarētu aktīvi piedalīties kultūras darbā. Līdzšinējie piedzīvojumi liecina, ka daži viņu locekļi ar saviem sasniegumiem un valodu zināšanām ir pacēlušies ļoti augsti kultūrālā ziņā; piem., latvietis Jānis Reiters jau 17. g. s. ir zinājis 8 valodas un darbojies vairākās speciālitātēs. Ne no nacionālitātes, bet no iedzimtiem dotumiem un audzināšanas atkarājas speciālitātes izvēle un veikumi tajā. Jāvēlas, kaut katra tauta ar tādiem darbiniekiem būtu īpaši bagāta. Tad cilvēces kultūras līmenis strauji celtos.

KANADAS BAZNĪCĀS

TORONTO

Māc. A. Cops, 70 Scarboro Rd., Toronto, Ont., tel. OX 9-3331. Toronto Sv. Andreja baznīcā, Carlton un Jarvis ielu stūrī. Tel. WA 4-1563.

9. decembrī plkst. 11 dievkalpojums un Svētdienas skola.

16. decembrī plkst. 4 bērnu eglītes dievkalpojums ar sekoj. bērnu teātŗa uzvedumu, Ziemas svētku veciti, tējas galdu un rotaļām.

24. decembrī plkst. 7 Ziemas svētku vakara dievkalpojums. Dziedās draudzes koris.

25. decembrī I Ziemsvētkos plkst. 10 rītā dievkalpojums.

31. decembrī plkst. 7 Vecā gada vakara dievkalpojums.

Māc.A. Lūsis, 50 Dewson St. Toronto, Ont., tel. LE 6-2510.

Sv. Jāņa draudze Toronto.

9. decembrī plkst. 2 p. p. Jāņa baznīcā Adventa laika dievkalpojums. Svētdienas skola. Jauniešu grupa (13—16 g. v.).

Māc. A. Briedis, 191 Ferris Rd., Toronto, tel. PL 7-2739.

Toronto Austrumu ev. - lut. latviešu draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Barnaba baznīcā, 361 Danforth Ave.

Māc. Briedis

9. decembrī plkst. 2,30 p. p. dievkalpojums un svētdienas skola.

16. decembrī plkst. 3 p. p. bērnu eglītes dievkalpojums ar priekšnesumiem Sv. Barnaba baznīcas augšējā zālē, pēc tam tējas galds un rotaļas apakšējā zālē.

24. decembrī plkst. 7 vak. Ziemas svētku dievkalpojums. Dziedās Viestura koris.

31. decembrī plkst. 7 vak. Vecā gada vakara dievkalpojums.

BRAMPTONĀ

23. decembrī plkst. 1,30 p. p. Ziemsvētku dievkalpojums Grace United baznīcā.

LONDONA, ONT.

Māc. J. Praulms, 22 Academy St., Apt. 3, St. Catharines, Ont. Tel. MU 5-5098.

Londonas latviešu ev. - lut draudzē, Trisvienības lut. baznīcā, Oxford un Colborne St.

9. decembrī, pl. 1,30 p.p. Adventa laika dievkalpojums; māc. J. Praulinš.

Niagara Falls (Ont.) latviešu ev. - lut. draudzes anglikāņu Sv. Jāņa baznīcā, 580 Portage Rd.

Sv. Katarines latviešu ev. - lut. draudzē, Kristus lut. baznīcā, 140 Russel Ave.

NIAGARA

24. decembrī plkst. 6.00 vakarā Ziemas svētku dievkalpojums. Dziedās Niagaras un Sv. Katarines jaukts koris; dziesmu lapiņas.

Otavas latviešu ev. - lut. Miera draudze; māc. Edg. Lange, 364 Pleasant Park Road. Tel.: RE 3-3806.

HAMILTONA

Māc. E. Pavasars.

Hamiltonā, Latviešu ev. - lut. Kristus draudzē, 18 Victoria Ave. South.

9. decembrī, plkst. 11 pr. p. dievkalpojums.

NORANDA

Ziemsvētku dievkalpojums sestdien, 15. decembrī, plkst. 4 p.p. United Church baznīcā. Prāv. A. Skrodelis. Bērnu eglīte plkst. 5 p. p.; tējas vakars plkst. 6 p. p. Svētdienas skola 15. decembrī pl. 11 pr. p.

VIRDŽINIJTAUNA

Ziemsvētku dievkalpojums 16. decembrī plkst. 1 p. p. anglikāņu baznīcā ar kristībām. Prāv. A. Skrodelis.

Bērnu eglīte plkst. 2,30 p. p.; tējas vakars plkst. 4 p. p.

VANKUVERA

Māc. R. Kampe, 1425 W 13-th Ave., Vancouver 9, B. C. tel. RE 8-8797, Vankuveras ev. - lut. latviešu draudze.

9. decembrī plkst. 3 p. p. Adventa dievkalpojums Kitsilano baznīcā. Svētdienas skola; pēc dievkalpojuma iesvētes mācība.

Sestdien, 15. decembrī, plkst. 4 p. p. Ziemsvētku eglīte bērniem Krievu baznīcas zālē 75 E. 43 Ave. To rīko draudze kopā ar Daugavas Vanagu Britu Kolumbijas nodaļu.

Pirmdien, 24. decembrī, plkst. 9 vakarā Ziemsvētku dievkalpojums Kitsilano baznīcā.

MONTREALĀ

Māc. A. Voitkus, 2438 Rosedale Ave., Montreal 28, P.Q. Tel HU 9-3224.

Montreālas Latviešu ev. - lut. Trisvienības draudze, Sv. Jāņa baznīcā, 4345 Marcil Ave.

9. decembrī plkst. 1.30 p. p. dievkalpojums. Pēc dievkalpojuma jaunatnes Bībeles stunda. Svētdienas skola.

Trešdien, 12. decembrī, plkst. 8.00 vakarā Bībeles stunda.

16. decembrī plkst. 1,30 p. p. dievkalpojums un Svētdienas skola.

Sestdien, 22. decembrī, plkst 5.00 p. p. Ziemsvētku eglīte Victoria Hall.

Ziemsvētku svētvakarā, 24. decembrī, plkst. 7.15 vakarā dievkalpojums.

Pirmajos Ziemsvētkos, 25. decembrī, plkst. 9.30 dievkalpojums angļu valodā, plkst. 1.30 p. p. dievkalpojums latviski.

Māc Viesturs Sēfers, 4571 Coolbrook Ave., Montreal 29, P. Q. Telef. 484-8394.

Sv. Pāvila ev.-lut. latviešu draudzes Montreālā dievkalpojumi notiek Presbiteriāņu baznīcā, Hutchison un Viateur ielu stūrī.

9. decembrī plkst. 2 p. p. Adventa dievkalpojums .

16. decembrī plkst. 2 p. p. draudzes Ziemas svētku eglīte bērniem un viellem.

24. decembrī plkst. 7 vak. Ziemas svētku vakara dievkalpojums. Vijoles solo — Ilze Garais.

31. decembrī plkst. 7 vak. Vecā gada vakara dievkalpojums ar dievgaldu.

TORONTO BAPTISTU

draudzes dievkalpojumi svētdienās pl. 4 p. p. un trešdienās pl. 8 Bībeles vakari Walmer Road baznīcas telpās.

Toronto latviešu misiones kārtējie dievkalpojumi notiek sestdienās plkst. 8 vakarā — 106 Dorset Road, Scarboro, Stop 19.

Svētdienu rītos plkst. 10.45 — 11.00 garīgs radio raidījums — Brīdis ar Dievu. Viļņu garums 1350 — Ošavas raidītājs

KO PRASA PIEDERĪBA PIE MŪSU BAZNĪCAS?

(Pārnesums no 1. lpp.)

paplašināšanas un padziļināšanas ir raksturīga pazīme visām Amerikas baznīcām. Tas nu sāk atrast atbalsi arī Eiropas baznīcās. Vai tā būtu uzskatāma kā zināma amerikānisma forma, kas jau daudzējādos veidos ir radusi atbalsi Eiropā? Liekas gan, ka nē. Konservatīvās luteriskās baznīcas to uzskata kā pievēršanos pirmkristīgās baznīcas dzīves veidam, kur ticības dzīves pamatā stāvēja katra personiskā apliecība vārdos un darbos par piederību pie Kristus saimes.

Domājot par mūsu latviešu evaņģeliski luteriskām draudzēm, mēs varam liecināt apmēram to pašu. Kā Eiropas baznīcas atvases mēs nesam tās atspulgu un ēnas. Liberāla pieeja draudžu darbam un nominālā piederība baznīcai joprojām tiek uzskatīta par pietiekamu kristietības apliecināšanu. Bet tajā pašā laikā redzams arī, ka mācītāji un draudžu darbinieki veltī visas pūles, lai draudzes darbu paplašinātu un padziļinātu. Ik gadus arvienu vairāk sāk noskaidroties, ka draudzes stiprumu nosaka nevis tās locekļu saraksts, bet gan dievlūdzēju skaits svētdienas dievkalpojumos. Nemiers ar pastāvošo stāvokli un domas par mūsu baznīcas darba paplašināšanu un padziļināšanu ir novirzītas visu pārējo baznīcas problēmu priekšgalā.

Līdz šim mūsu baznīcas darbs ir bijis pa lielākai daļai garīgas aprūpes darbs. Mācītāji un draudzes ir kalpojušas visās latviešu garīgās vajadzībās, nevērojot daudzu tautiešu nostāju ticības lietās un viņu vispārējās attieksmes pret baznīcas darbu.

Ja nu šāds baznīcas darba veids nav izveidojis spēcīgas un dzīvas draudzes, tad varbūt ir laiks apsvērt darba lauku, kam pirmkristīgā baznīca pievērsās un guva tik daudz panākumu, un ko ar sekmēm vēl tagad izlieto nekristīgo reliģijas savu uzskatu paušanai — proti misijas darbu. Vai to saucam par evaņģelizāciju vai par iekšmisijas darbu, tas negroza paša darba būtību.

Misijas darbs nav viegls, un tas nekad nav bijis pateicīgs, bet vienmēr gan tas ir nesis svētīgus augļus. Misijas darbam ir citas darba metodes un cita pieeja kā garīgās aprūpes darbam. Misijas darba mērauklā ir ikviena draudzes locekļa aktīva piedalīšanās baznīcas darbā. Par īstiem baznīcas locekļiem misijas darbs pieņem tikai tos, kas savu ticību apliecina ar darbiem un upuriem. Tāpēc pievēršanās misijas darbam prasa bieži lielākā vai mazākā mērā baznīcas dzīves pārorganizēšanos un pielāgošanos misijas darba principiem.

Mērojot baznīcas darbu ar šādu misijas mērauklu, ikvienai baznīcai atveras liels darba lauks pie saviem pašas locekļiem. Bet lai gūtu panākumus, ir vajadzīgi droši darbinieki, kas nebaidās dzīt dziļu vagu, kā arī pareizās darba metodes. Bet kur ir stipra ticība un stipra vēlēšanās, tur jau arī rodas padoms.

PRESES BRĪVIBA UN . . .

(Pārnesums no 3. lpp.)

ticisma nākotni mūsu sabiedrībā, nevērojot, vai ir par vai pret skepticismu, jo vairāk ir jātop par fatālistu. Īstais jautājums nav, vai tas būtu vēlams vai ne, bet gan, vai skepticisms jebkādā veidā ir ierobežojams.

Pirmkārt, skepticisms ir par daudz dziļi iesakņojies rietumu kultūrā. Jo dziļāk skepticisms ir pamatā tiem ,kas ir izglītojušies rietumu demokratiju valstīs, jo šeit skepticisms tiek pamudināts, īpaši mācību iestādēs. Skepticisms nāk pie mums no Sokrata, Aristoteļa, Petrarkas un it sevišķi no Dekarta, kas to pacēla vai reliģijas vietā. Tie, kas par šiem filozofiem maz ko zina, var saņemt to arī no saviem zemnieku tēviem un vectēviem, kas vairākus gadu simteņus asināja savus prātus, kā kungam nošmaukt sieku labības vai vezumu siena. Otrkārt, ja kāds tagad grib ierobežot skepticismu, tad „dar' man tēvis pastaliņas" ir pielaidis fatālu kļūdu. Ja tēvs gribēja paklāvību, tad dēla īstā vieta bija ganos, nevis skolā. Citiem vārdiem, izglītības pamatā ir zināms paradokss, ko tēviem vajadzēja zināt un ar to rēķināties.

Skepticisms ir tikai daļēji tēvu - dēlu problēma, tas ir arī politiska problēma: konservātivas partijas uz skepticismu varbūt skatītos drusku šķībāk kā liberālas. Demokratiskās valstīs īstenībā šī problēma nepastāv. Partijas neķiŗas šinī jautājumā. Parasti mazākuma partija ir skeptiskāka. Skepticisms ir problēma diktatūrās, kā tas ir Padomju Savienībā.

Savelkot kopā argumentus par skepticismu, var teikt, ka latviešu ideologiem, kas dzīvo starp demokratiskām tautām un sūta savus dēlus skolās, nāksies grūti ierobežot skepticismu starp jauniem vai nu bezbārdainā, vai arī bazmatainā katēgorijā. Skepticisms ir daļa no mūsu mentālitātes, un tas būtu jāatceras tiem, kas to grib ierobežot. Skepticismam nav robežu. Trimdā to būtu iespējams ierobežot ar boikota palīdzību pret nepaklausīgiem izdevējiem un rakstniekiem. Bet tādā gadījumā mūsu ideologi nebūtu nevainojami par plaisu, kas padziļinātos ne tikai starp paaudzēm, bet arī daļu no latviešu intelliģences. Eventuāli tas var arī novest pie stāvokļa, ka mēs sarunājamies viens ar otru kā pazudusi bļoda ar neattrastu karoti.

Tādēļ, atbildot uz jautājumu, vai ir ieteicams spraust latviešu trimdas presei šaurākas robežas kā valstīs, starp kuŗām dzīvojam, jāatbild ar skanošu — nē. Īstais jautājums ir, vai mēs varam atļauties šīs robežas nepaplašināt. Tā kā nav vienmēr iespējams pateikt starpību, kā persiešu dzejnieks skandēja, starp podu un podnieku, tā arī nav iespējams pateikt vai zināt, ka šis vai tas mūsu vēstures posms ir diskutējams vai ne. Cilvēkiem mūžības gaisma ir noliegta, ja tā nav brīva diskusija un atziņu kodols, kas tikai tādā ceļā var tikt panākts.

A. Ezergailis

Red. piezīme: Jaunās paaudzes autora rakstu nododam lasītāju ieskatam negrozītā veidā.

CIEŠAS SADARBĪBAS...

(Pārnesums no 1. lpp.)

Pārrunājot informācijas darbu, valde vienojās nākamā padomes sesijā nākt ar ierosinājumu par Informācijas centra darbības noteikumu un darba metožu tālejošu pārkārtojumu.

Valde nolēma līdzekļu vākšanu Kultūras fondam uzsākt jau janvārī, uzdodot amata personām uzsākt priekšdarbu veikšanu nekavējoties. Pārrunāja arī Izglītības un kultūras nozares vakanto referentu vietu aizpildīšanu līdz padomes sesijai. Priekšsēdis ziņoja, ka viņš griezies ar rakstu pie mākslinieku apvienības, lūdzot minēt kandidātu ,tēlojošās mākslas referenta posteņim, bet atbildi nav saņēmis. Valde vienojās aicinājumu atkārtot . J. Akots

LATVIAN MUSIC
DĀVINIET LM SKAŅU PLATES!
Pasūtinājumus nekavējoties izpilda
DV GRĀMATNĪCA,
123 HURON ST., TORONTO 2-B, ONT., CANADA.
Tās visas jaunos krāšņos ietvaros. Piesūtām arī tieši dāvanas saņēmējam, uz vēlēšanos pievienojot Jūsu apsveikuma kartīti.